

Broj:06-03-6-776-3/21
Sarajevo, 24.02.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO
09-03-2021

PRIMLJENO:			
Organizaciona oznaka	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03/1-50-18-559/21			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zajednička komisija za odbranu i sigurnost

B

PREDMET: *Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2020. godinu, dostavlja . -*

Poštovani,

U skladu sa članom 54. stav (1) tačka b) Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 i 87/09) u prilogu ovog akta dostavljamo vam Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2020. godinu na jezicima i pismima koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine predlaže Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da razmotri i primi k znanju Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2020. godinu.

S poštovanjem,

- Prilozi:**
- *Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Bosanski jezik) x 5*
 - *Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Srpski jezik) x4*
 - *Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Hrvatski jezik) x3*
 - *Elektronska verzija (PDF)*

Dostavljeno:

- Naslovu x 12,
- a/a.

MINISTAR
Dr. Sifet Podžić

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16, 83/17) i člana 62. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/03), Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine dostavlja

IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2020. GODINU

I UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo odbrane BiH) osnovano je Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 06/13) i Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

Shodno definiranim nadležnostima, donesen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva odbrane BiH, uz naknadno utvrđene izmjene i dopune, kojim su propisane nadležnosti, način rukovođenja i sistematizacija radnih mjesta u Ministarstvu odbrane BiH.

Težište rada Ministarstva odbrane BiH u 2020. godini bilo je usmjereno na realizaciju:

- Programskih aktivnosti, poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva odbrane BiH, kao organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Aktivnosti saradnje i ispunjavanje obaveza MO i OSBiH po dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.
- Aktivnosti na provođenju preventivnih mjera u cilju suzbijanja i širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažovanje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim organima u sprečavanju širenja pandemije.

Aktivnosti Ministarstva odbrane BiH su realizirane u saradnji sa svim institucijama Bosne i Hercegovine i uz stručnu podršku NATO štaba u Sarajevu i EUFOR-a.

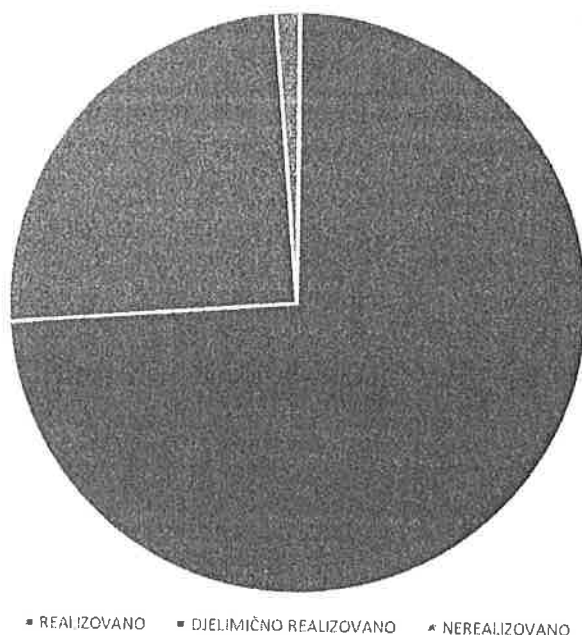
II REZULTATI RADA

1. Izvršenje Programa rada Ministarstva odbrane BiH za 2020. godinu

Programom rada Ministarstva odbrane BiH za 2020. godinu utvrđeno je 149 aktivnosti koje su svrstane u 20 projekata i tri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Realizacija aktivnosti ilustrirana je u tabeli i dijagramu koji slijede:

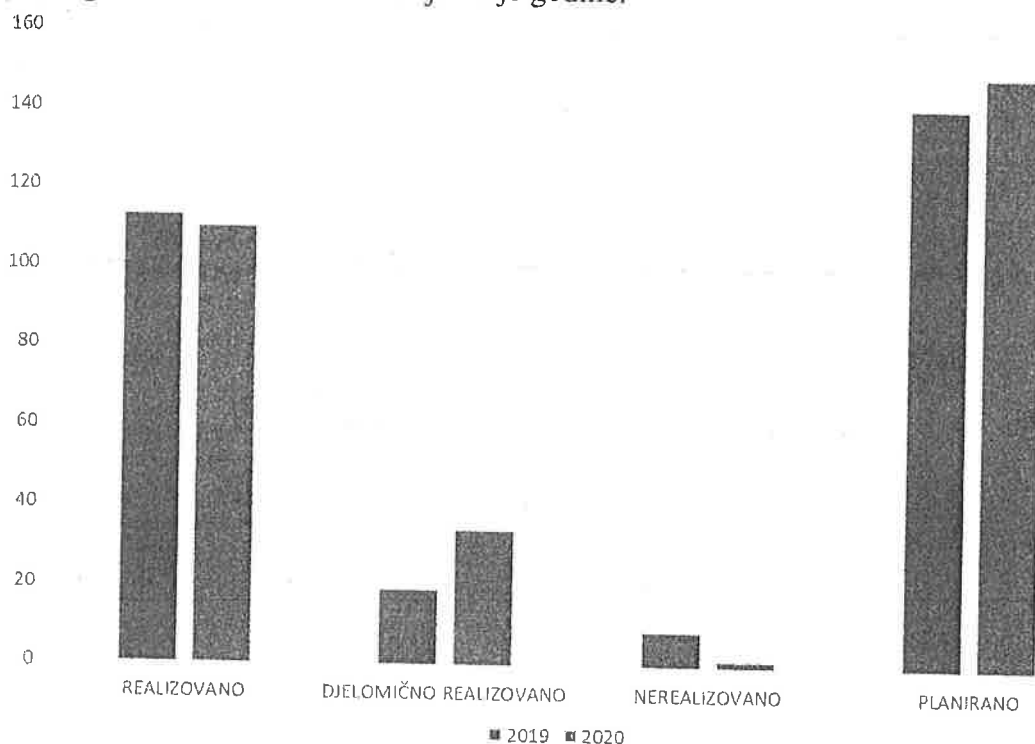
PREGLED REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2020. GODINU			
PLANIRANO	REALIZIRANO	DJELIMIČNO	NEREALIZIRANO
149	110	37	2

Tabela 1: Pregled realizacije programskih aktivnosti

Dijagram 1: Realizacija programskih aktivnosti

Stepen realizacije programa rada u 2020. godini je 73,82 %, što je za 6,32 % niže u odnosu na 2019. godinu, u kojoj je stepen realizacije iznosio 80,14 %. Pojava i širenje pandemije uzrokovane virusom COVID-19, te ograničenja koja su nastala usljed iste, su uzrokovala niži procenat realizacije programskih aktivnosti. U sljedećem dijagramu ilustrirana je uporedba realizacije programskih aktivnosti u zadnje dvije godine:

Dijagram 2: Uporedni prikaz realizacije programa rada

2. Metodologija upravljanja procesima u Ministarstvu odbrane BiH

Upravljanje procesima u Ministarstvu odbrane BiH, tokom 2020. godine, odvijalo se kroz aktivnosti Stručnog kolegija i koordinaciju rada Ministarstva odbrane BiH. U sklopu ovih

aktivnosti, razmatrana su načelna i druga pitanja iz nadležnosti i definirani zaključci, mišljenja i prijedlozi Ministru i zamjenicima ministra, o realizaciji konkretnih obaveza, zadataka i aktivnosti iz zakonske nadležnosti.

2.1. Aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva odbrane BiH

Stručni kolegij Ministarstva odbrane BiH u 2020. godini je održao šest sjednica. Na sjednicama Stručnog kolegija raspravljano je više tema koje su od značaja za organizaciju i funkcioniranje institucija odbrane BiH, kao što su:

- Stanje u OS BiH;
- Razmatranje i usvajanje dokumenata u sistemu odbrane;
- Planovi potreba i nabavke i njihova realizacija;
- Razmatranje informacije o aspektima privremenog finansiranja uključujući i projekciju finansijskog poslovanja za 2020.godine;
- Izvještaj o aktivnostima i rezultatima MO i OS BiH u procesu sprečavanja i borbe protiv širenja korona virusa (COVID-19);
- Implementacija obaveza MO BiH koje proizilaze iz dokumenta „Program reformi BiH“
- Implementacija i realizacija ugovora za nabavku MTS-a;
- Realizacija zaključaka sa sjednica Predsjedništva BiH;
- Realizacija zaključaka VM BiH;
- Programi, planovi i izvještaji o radu MO BiH;
- Realizacija nalaza Ureda za reviziju i druga važna pitanja u sistemu odbrane.

2.2. Aktivnosti koordinacije rada Ministarstva odbrane BiH

Sastanci koordinacije rada Ministarstva odbrane, kojima predsjedava sekretar ministarstva, uz participaciju pomoćnika ministra i zamjenika načelnika Zajedničkog štaba za operacije, te zamjenika načelnika Zajedničkog štaba za resurse, važan su sadržaj u ostvarivanju nadležnosti Ministarstva odbrane. U toku 2020. godine, održano je 5 (pet) sastanaka koordinacije na kojima su se prioritetno razmatrala pitanja i zauzimani stavovi u vezi:

- Usaglašavanja prijedloga za Program rada Vijeća ministara BiH i dinamike realizacije programskih aktivnosti;
- Realizacije obaveza Ministarstva odbrane BiH prema institucijama BiH (Parlamentarna skupština BiH, Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH), kroz pripremu materijala za razmatranje;
- Aktuelna pitanja u vezi situacije uzrokovane Korona virusom (COVID-19)
- Analize realizacije obaveza i razmjena informacija o aktivnostima organizacijskih jedinica radi međusobne koordinacije.
- Razmatranje prijedloga za dodjelu stimulativnih mjera povodom dana OS BiH

2.3. Uspostavljanje i funkcionisanje Tima za praćenje stanja u Ministarstvu Odbrane BiH i Oružanim snagama BiH u vezi sa širenjem korona virusa (COVID-19)

Prateći situaciju u svijetu, nakon proglašavanja pandemije zbog korona virusa (COVID-19), i prvim slučajevima u susjednim državama, MO BiH je dalo posebne smjernice za prevenciju u okviru objekata institucija odbrane. Shodno potrebama, dana 13.03.2020. godine MO BiH je donijelo Odluku o formiranju Tima za praćenje stanja u Ministarstvu Odbrane BiH i Oružanim snagama BiH u vezi sa širenjem korona virusa (COVID-19).

Tim je održavao sastanke sa ciljem kreiranja mjera za funkcionisanje institucija odbrane, te je u proteklom periodu, pored ostalog, provodio slijedeće aktivnosti :

- Praćenje stanja nad preduzimanjem preventivnih ili operativnih mjera u svrhu sprečavanja širenja ili suzbijanja uticaja posljedica od korona virusa u koordinaciji sa drugim nadležnim organima u BiH.
- Izdavanje zadataka prema organizacionim jedinicama MO BiH i Zajedničkog štaba OS BiH za mjere i aktivnosti sa ciljem preventivne zaštite i operativnog djelovanja struktura institucija odbrane.

- Nadzor nad preduzimanjem preventivnih i operativnih mjera u svrhu sprečavanja širenja ili suzbijanja uticaja posljedica korona virusa u koordinaciji sa drugim nadležnim organima u BiH.

Ministarstvo odbrane BiH je u skladu sa odobrenjem Predsjedništva BiH, a u koordinaciji sa Koordinacionim tijelom Vijeća ministara BiH za zaštitu i spašavanje, shodno raspoloživim kapacitetima, ustupalo resurse sistema odbrane civilnim organima, te angažovalo neophodno ljudstvo u realizaciji pojedinih aktivnosti.

Načinom organizovanja i funkcionisanja institucija odbrane, te ličnom odgovornošću pripadnika institucija odbrane i provođenjem mjera samozaštite i zaštite, kao i drugih naloženih mjera od nadležnih organa ostvareni su pozitivni rezultati u prevenciji i borbi protiv širenja korona virusa.

Iako su resursi ograničeni, i u skromnoj količini zanzavljeni zbog nedostatka budžetskih sredstava, institucije odbrane su u značajnoj mjeri pružile pomoć i podršku civilnim strukturama u cilju suzbijanja i borbe protiv širenja virusa korona (COVID-19).

Ministarstvo odbrane je redovno podnosilo izvještaje Predsjedništvu i Vijeću ministara BiH o ostvarenim rezultatima u proteklom periodu, kao i javnosti u Bosni i Hercegovini.

3. Konceptualno-pravni okvir

Tokom 2020. godine nastavljena je realizacija planova prve faze implementacije dokumenata „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije OS BiH 2017. - 2027.“ Pored konceptualnog, Ministarstvo odbrane BiH je tokom 2020. godine pažnju posvetilo sistemskom okviru za efikasno funkcioniranje institucija odbrane, što je prezentirano kroz sadržaje koji slijede:

Izrađeno i odobreno:

- Politika standardizacije;
- Politika nomenklature;
- Politika razvoja sporta i fizičkog vježbanja u OS BiH
- Pravilnik o kontroli kvaliteta logističkih usluga u MO i OS BiH
- Pravilnik o upravljanju rizikom u komunikacijskim i informacionim mrežama i sistemima kojima se podržavaju poslovni i drugi procesi u MO i OS BiH;
- Pravilnik o upravljanju računarskim incidentima u MO i OS BiH;
- Plan implementacije borbe protiv korupcije u MO i OS BiH i izvještaja o realizaciji plana MO BiH iz ove oblasti;
- Smjernice za odbrambeno planiranje za 2021-2025. godinu;
- Izvještaj o implementaciji „Pregled odbrane“ za nivo VM BiH;
- Izvještaj o implementaciji dokumenta „Program reformi BiH“ za Predsjedništvo BiH i samoprocjeni implementacije ovog dokumenta za nivo VM BiH;
- Brošura „Izgradnja integriteta u MO i OS BiH (politike-procesi-ispjesi-izazovi)“

U postupku izrade, u prednacrtnoj, nacrtnoj i fazi konsultacija:

- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH;
- Pravilnik o upravljanju imovinom MO BiH koja je bazirana na naprednim komunikacijskim i informacionim tehnologijama;
- Uputstvo o procedurama stvaranja obaveza, evidentiranja izvještavanja o stvorenim i izvršenim obavezama i potraživanjima u MO i OS BiH;
- Uputstvo o procedurama planiranja, uplate i knjiženja uplaćenih kotizacija za učešće u programima obuke Centra za obuku za operacije podrške miru (PSOTC);
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima u postupcima javnih nabavki u MO i OS BiH;
- Program upravljanja rizikom u komunikacijskim i informacionim mrežama i sistemima kojima se podržavaju poslovni i drugi procesi u MO i OS BiH;
- Planovi za rad u nepredviđenim situacijama komunikacijskih i informacionih sistema i mreža kojima se podržavaju poslovni procesi MO i OS BiH;

- Prednacrti i planovi za ažuriranje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MO BiH;

4. Politika i planovi

Aktivnosti u okviru ove funkcionalne oblasti, u toku 2020. godine, se ogledaju kroz naredne sadržaje.

4.1. Podrška i pomoć civilnim organima

Tokom 2020. godine realizirane su značajne aktivnosti pomoći civilnim organima na teritoriji BiH, kroz:

- Aktivnosti na provođenju preventivnih mjera u cilju suzbijanja širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažovanje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim organima u sprečavanju širenja pandemije.
- Vojnu pomoć u prirodnim i drugim nesrećama;
- Deminiranje;
- Koordinaciju aktivnosti civilno-vojne saradnje u oblasti zrakoplovstva sa civilnim strukturama u BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om;
- Odobreno 329 aktivnosti pružanja pomoći civilnim organima u BiH kroz angažiranje OS BiH u izgradnji i obnovi infrastrukture, te kroz ustupanje na privremeno korištenje objekata i MTS OS BiH civilnim strukturama iz vladinog i nevladinog sektora;
- Podrška ceremonijalnim i svečanim aktivnostima institucija vlasti;
- Saradnja sa predstavnicima međunarodne zajednice u BiH i predstavnicima drugih država u pogledu podrške njihovim aktivnostima;
- Saradnja sa predstavnicima NATO-a u BiH i predstavnicima zemalja članica NATO-a, u cilju izgradnje kapaciteta u oblasti vojne pomoći civilnim organima, te vladinim i nevladinim organizacijama u širokom spektru funkcija;
- Održavanje MEDEVAC sposobnosti i realiziranje konkretnih aktivnosti pomoći helikopterima OS BiH;
- Ostalu pomoć civilnim organima vlasti u Bosni i Hercegovini i opću civilno vojnu saradnju (udruženja građana, sportska društva itd.).

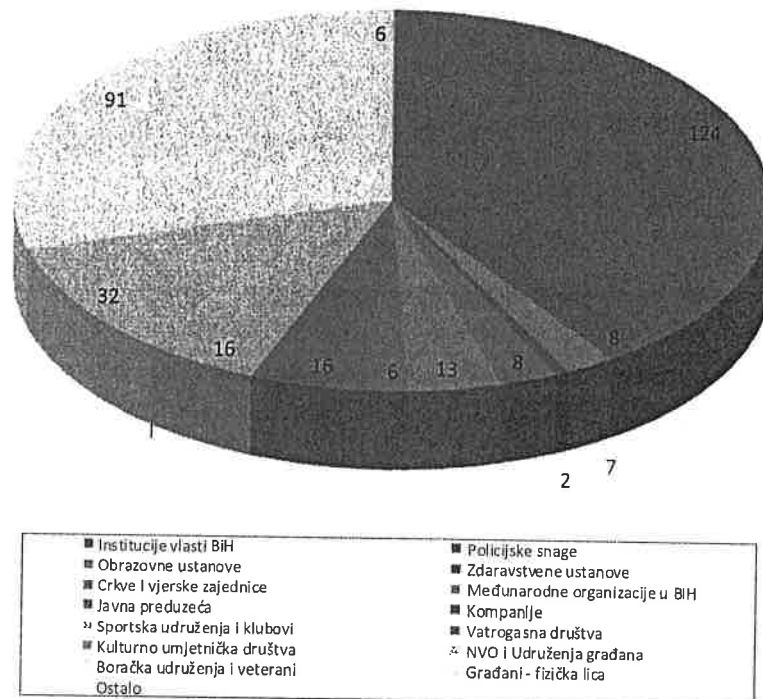
Pregled realizacije zahtjeva, vrste pomoći, angažiranih resursa, korisnika pomoći i teritorijalne zastupljenosti pomoći, prikazane su u tabelama i dijagramima kako slijedi:

RB	NAZIV	BROJ ZAHTJEVA AKTIVNOSTI	ODOBRENO	NIJE ODOBRENO
1	3	4	5	6
1.	Institucije vlasti BiH	187	124	63
2.	Policijske snage	10	8	2
3.	Obrazovne ustanove	7	7	
4.	Zdravstvene ustanove	22	2	20
5.	Crkve i vjerske zajednice	11	8	3
6.	Međunarodne organizacije u BiH	13	13	
7.	Javna preduzeća	10	6	4
8.	Kompanije	24	16	8
9.	Sportska udruženja i klubovi	36	16	2
10.	Vatrogasna društva			
11.	Kulturno umjetnička društva			
12.	NVO i Udruženja građana	50	32	18
13.	Boračka udruženja i veterani	93	91	2
14.	Građani - fizička lica	10	6	4

15.	Ostalo			
UKUPNO		473	329	144

Tabela 2: Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje

Korisnici pomoći (broj zahtjeva)

Dijagram 3: Pregled korisnika pomoći

4.2. Pomoć u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće

Aktivnosti i obim angažmana resursa OS BiH u pružanju pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća tokom 2020. godine, prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R B	AKTIVNOST	OPĆINA	VREMENSKI PERIOD	ANGAŽIRANI PERSONAL	ANGAŽIRANA MTS (KOMADA)	P/G (LITARA)
1.	Pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća	Drvar (gašenje požara)	2020.godine	9	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	2550 (GM-1) 40 (D-2)
2.		Tuzla (gašenje požara)		8	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	1320 (GM-1) 70 (D-2)
3.		Jablanica (gašenje požara)		8	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	600 (GM-1) 30 (D-2)
4.		Prozor (gašenje požara)		11	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	2680 (GM-1) 40 (D-2)
5.		Mostar (gašenje požara)		11	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	4390 (GM-1) 40 (D-2)

6.	Petrovo (sanacija Puta i korita rijeke Jadrine)	16	- Kopač-1 - Dozer-1 - Grejder-1 - Valjak-1 - Utovarivač-1 - Režijsko m/v-1 - VVIM-4	10725 (D-2)
7.	Maglaj (dezinfekcija objekata i glavne ulice)	77	- m/v VW Kombi-7 - m/v cisterna ACD M78-3 - m/v Škoda Oktavia-1 - m/v VW Golf-1	
8.	Čitluka, Mostara, Jablanice i Konjica (dezinfekcija objekata i prostora)	28	- m/v VW TS- 3 - m/v cisterna- 2 - m/v VW T6- 3	705 (D-2)
9.	Sud BiH (dezinfekcija objekata i prostora)	5	- m/v - 1	
10.	Istočno Sarajevo - institucije BiH (dezinfekcija objekata i prostora)	3	- m/v - 1	
11.	Planina Kozara (Traganje za nastradalim)	8	- 1 helikopter UH1H 1	790 (GM-1)
UKUPNO		14 općina	184	12330 (GM-1) 11650 (D-2)

Tabela 3: Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća

Ostvareni troškovi tokom realizacije prezentiranih aktivnosti prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	ANGAŽIRANI RESURSI	OBIM	JEDINAČNA CIJENA (KM)	UKUPNO (KM)
1.	Pogonsko gorivo D-2 (litara)	11650 (D-2)	1,9	22135
2.	Pogonsko gorivo GM-1 (litara)	12330 (GM-1)	1,4	17262
3.	Suhi dnevni obrok (broj angažiranog personala)	184	15	2760
4.	Topli obrok (broj angažiranog personala)	184	6	1104
5.	Dnevnice (broj angažiranog personala)	184	25	4600
6.	Flaširana voda (litara)	736	0,5	368
UKUPNO				48229

Tabela 4: Pregled ostvarenih troškova

Zbog izbijanja pandemije (COVID-19), a u cilju uspostavljanja karantina na 10 graničnih prelaza bili su angažovani pripadnici OS BiH za postavljanje šatora sa krevetima, a koji su služili za smještaj lica koja ulaze na teritoriju BiH. Obezbjedenje šatorskih naselja vršili su pripadnici

OS BiH. Tokom ovih aktivnosti angažovano je 603 pripadnika OS BiH, 64 m/v, šator veliki (27 komada) i šator mali (8 komada)

Resursi OS BiH koji se nalaze i dalje na upotrebi kod civilnih struktura vlasti s ciljem sprečavanja širenja virusa COVID-19 su šator (4 komada) i kontejneri (51 komad)

Tokom 2020. godine, kroz različite aktivnosti angažovani su helikopteri za potrebe pružanje vojne pomoći civilnim organima, te je za ove potrebe ukupno realizovano **35,4 sata naleta**.

- Izvršena 3 operacije MEZP (medicinska evakuacija zračnim putem) civilnih lica sa ukupno ostvarenim **5,4 sati naleta**.
- Pored evakuacija vršena su i MEDEVAC dežurstva (pripravnosti) za potrebe drugih jedinica OS BiH (brTP, FUCZ na poslovima deminiranja) i civilnih subjekata tokom sportske manifestacije ULTRA TRAIL Jahorina.
- Gašenje požara u rejonima Opština: Drvar, Tuzla, Jablanica, Prozor, Mostar sa ukupno ostvarenih **30 sati naleta**, te ukupno 218 izbačenih vedara vode (oko 110000 litara vode).

4.3. Pomoć u procesu deminiranja

Tokom 2020. godine, OS BiH su zaključno sa 18.12.2020.godine deminirale površinu od 2 481 847 m² ili 75,3 % od planirane 3 292 766 m².

Pregled realizacije plana deminiranja za 2020. godinu, broj deminerskih projekata, angažiranje resursa u akcijama deminiranja, kao i uporedni pokazatelji deminiranja u posljednjih pet godina, prikazani su u tabelama i dijagramima koji slijede:

DEMINIRANE POVRŠINE U 2020. GODINI		
PLANIRANO (m ²)	REALIZIRANO (m ²)	PROCENAT (%)
3 292 766	2 481 847	75,3

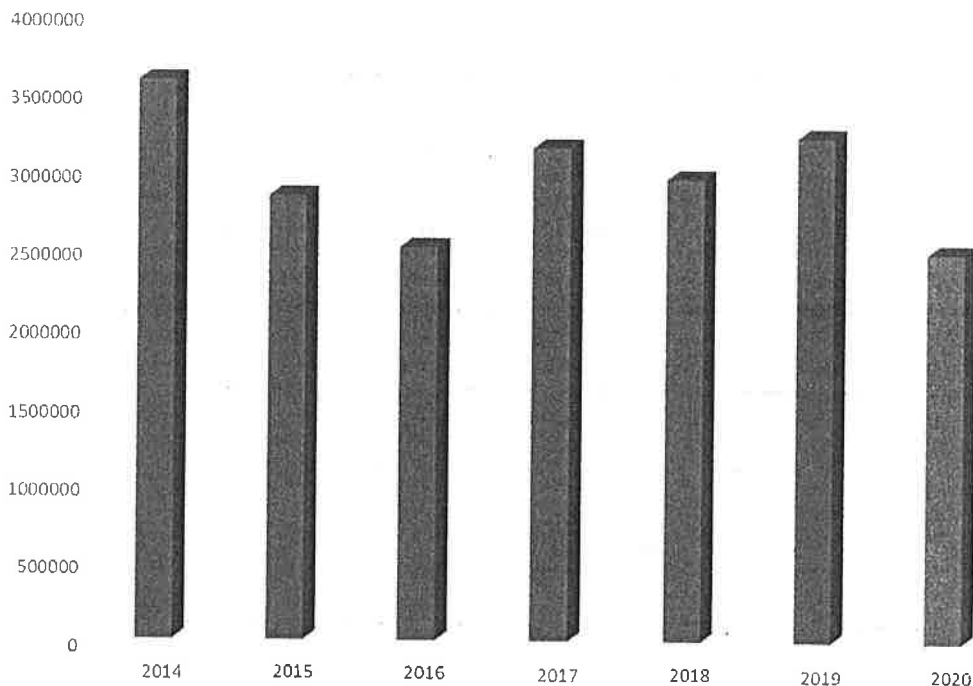
Tabela 5: Realizacija plana deminiranja

PERSONALNI RESURSI			MATERIJALNI RESURSI		
Manuelna deminerska odjeljenja	Mašinska odjeljenja	Timovi sa psima za otkrivanje eksploziva	Mašine za standardno uznemiravanje zemljišta	Mašine za uklanjanje otpada	Psi za otkrivanje eksploziva
34	5	8	1	18	34

Tabela 6: Angažirani resursi u operacijama deminiranja

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Rezultati u m ²	3 576 318	2 839 491	2 512 048	3 147 747	2 951 072	3 220 504	2 481 847

Tabela 7: Uporedni pregled realizacije deminiranja

Dijagram 4: Uporedni prikaz realizacije deminiranja

Tokom 2020. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na više aktivnosti koje se odnose na postupanje sa NUS-om, i to:

- Podrška realizaciji plana uništavanja MiMES, koje provodi firma „Tetra Tech“, metodom otvorene detonacije i spaljivanjem u peći, gdje je angažovano 5 pripadnika čete NUS/dembat;
- Na verifikaciji uništavanja MiMES-a, koju provode posebno oformljeni timovi za verifikaciju metoda otvorena detonacija i spljivanje bila su angažovana 4 pripadnika čete NUS/dembat.
- U prvih 11 mjeseci tekuće godine ukupno je uništeno 309 tona MiMES-a. Uništavanje predmetnih sredstava provodi firma “Tetra Tech” uz podršku gore pomenutih timova čete NUS/dembat.
- Angažovanje NUS timova u podršci realizacije kvalifikacijskih bojevih gađanja 4., 5. i 6. pbr kroz vježbe DO i NEI-1 ocjenjivanja. Tokom aktivnosti KBG uništeni su projektili koji se nisu aktivirali na cilju ili koji su identificirani kao nesigurni za ispaljenje.
- Angažovanje NUS timova na uklanjanju pronađenog NUS-a na vojnim lokacijama.
- Provođenje realizacije uništavanja eksplozivnih sredstava na osnovu Naredbe suda BiH i Odluke MO BiH angažovanjem NUS timova.
- Učestvovanje tehničara NUS-a na demilitarizaciji delaborisanih elemenata u “TROM” Doboju i “PRETIS” Vogošća.

4.4. Pomoć u inženjerskim radovima

Tokom 2020. godine ostvareni su značajni rezultati pomoći civilnim strukturama u inženjerskim radovima i drugim infrastrukturnim aktivnostima. Kao primjer ovih napora, na sljedećoj tabeli su prezentirane aktivnosti u kojima je učestvovala inženjerija OS BiH i ostvareni učinci:

R B	NAZIV PROJEKTA	OSTVARENI UČINCI					
		m	km	ms	p/g	Broj lica	Broj dana
1.	Uređenje korita rijeke Jadrine i sanacija lokalnih makadamskih	20 000	7759	526	10725	16	10

	puteva na prostoru općine Petrovo						
2.	Uređenje korita rijeke Jošavke na prostoru općine Jezero		2750	243	3298	6	20
3.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru općine Dobretići	10950	5810	257,5	7460	7	26
4.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru općine Foča-Ustikolina	1000	6995	156,5	5827	6	29
UKUPNO		31950	23314	1183	27310	35	85

Tabela 8: Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti

4.5. Upravljanje i zaštita zračnog prostora

Realizacija aktivnosti koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima zaštite i upravljanja zračnim prostorom, te koordinacija aktivnosti kontrole leta za 2020. godinu, izražena je kroz sljedeće rezultate:

- Učešće u radu sljedećih tijela:
 - a) Komiteta za upravljanje zračnim saobraćajem – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
 - b) Radne Grupe civilno-vojne saradnje i STS-a,
 - c) Izradi dokumenta BH LSSIP 2020,
 - d) Procedura najave i registrovanja zračnih zona za potrebe Oružanih snaga BiH.
- Aktivno učešće u radu EUROCONTROL radnih tijela kroz:
 - Učešće u radu sa EUROCONTROL-om,
 - Kroz učešće pripadnika odsjeka u Vojnom odboru za upravljanje zračnim prostorom (Military ATM Board – MAB),
 - Učešće u Civilno-vojnom stalnom komitetu (Civil Military Committee - CMIC).
- Pored navedenog učestvovalo se u radu Komiteta za civilno vojnu saradnju (JCMACC) FAB CE Council (FCC).

Nastavljen je rad na projektu Razmjene podataka u zračnom prostoru (Air Situation Data Exchange - ASDE) između Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske i Glavne komande savezničkih snaga u Evropi (SHAPE) vezano za razmjenu podataka o zračnoj situaciji. U tom smislu krajem septembra 2018. godine usaglašen je tekst konačnog Memoranduma o razumijevanju između strana te je isti dostavljen SHAPE i R. Hrvatskoj na razmatranje. Do decembra 2020.godine R. Hrvatska se nije izjasnila o tekstu konačnog Memoranduma. Ukoliko Memorandum bude odobren od partnera i institucija BiH očekujemo da u prvom kvartalu 2021. godine krene sa razmijenjivanjem neklasifikovane slike o zračnoj situaciji sa NATO.

4.6 Implementacija dokumenta „Programa reformi Bosne i Hercegovine“

Odlukom Ministra odbrane BiH formiran je Tim za implementaciju dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ sa zadatkom da izvrši analizu dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“, izradi Plan implementacije dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ za nivo MO BiH i OS BiH, te praćenje realizacije aktivnosti i zadataka predviđenih pomenutim planom.

Okvirnim Planom implementacije dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ iz nadležnosti MO BiH i OS BiH u toku 2020. godine predviđeno je 16 aktivnosti koje uključuju obaveze drugih institucija Bosne i Hercegovine u kojima MO BiH saraduje, dok je predviđeno 72 aktivnosti kod kojih je nosilac MO BiH i OS BiH.

U toku 2020 godine, a shodno izvršenoj analizi i samoprocjeni, od ukupnog broja (72) aktivnosti realizovano je i kontinuirano se provodi 69 aktivnosti, dok 3 zadatka nisu realizovana.

- Dva zadatka koja nisu realizovana odnose se na aktivnost „Implementacija aktivnosti iz FAZE II Pregleda odbrane, Plana implementacije vezano za rekonstruiranje OS BiH“.
- Jedan zadatak se odnosi na aktivnost „Promovisanje školovanja kadeta na stranim vojnim akademijama“

Okvirnim Planom implementacije dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ predviđeno je da se u 2021. godini realizuju 69 aktivnosti u kojima je nosioc MO BiH i 16 aktivnosti koje uključuju obaveze drugih institucija Bosne i Hercegovine u kojima MO BiH saraduje.

5. Međunarodna saradnja

Ministarstvo obrane BiH je kontinuirano provodilo aktivnosti na pridobijanju podrške od zemlja članica NATO, te NATO HQ Brisel i Sarajevo za nastavak reformskog procesa i realizaciju aktivnosti u kontekstu ispunjavanja obaveza MO i OSBiH prema dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.

Težišne aktivnosti u oblasti međunarodne saradnje, tokom 2020. godine, elaborirane su u narednim tematskim sadržajima.

5.1. Aktivnosti saradnje sa NATO-om

Aktivnosti saradnje sa NATO-om, tokom 2020. godine, odvijale su se kroz utvrđene procese, programe, planove i druge oblike saradnje.

5.1.1. Praćenje implementacije obaveza u okviru procesa planiranja i revizije

U skladu sa dinamičkim planom redovnih godišnjih obaveza Bosne i Hercegovine u Procesu planiranja i revizije (PARP) u periodu od 27. do 30.04.2020. godine planirani su sastanci predstavnika NATO i BiH. Tema sastanka je trebalo biti obostrano ocijenjivanje implementacije Partnerskih ciljeva (PC). Zbog pandemije izazvane virusom COVID 19, planirani sastanak nije održan. Kao dio priprema za PARP sastanak i početak novog ciklusa, o napretku PC su prikupljeni i objedinjeni u jedinstveni dokument koji je preko Vojnog dijela misije BiH pri NATO 11.05.2020. godine dostavljen u NATO OPS/DICB.

Dokument o stepenu realizacije PC je služio kao osnova za radni sastanak koji je dana 17.11.2020. godine realiziran putem video linka sa predstavnicima Glavnog štaba NATO iz Brisela. Na sastanku su pored predstavnika Ministarstva odbrane Zajedničkog štaba OS BiH prisustvovali i predstavnici NATO štaba Sarajevo. Pored generalnog zaključka da je učinjen značajan i vidljiv napredak u implementaciji PC u uslovima pandemije, te obavezu MO i OS BiH da nastave sa implementacijom istih, na sastanku je najavljen i novi koncept saradnje NATO sa partnerima pod nazivom „Jedan partner, jedan plan“. Dokument PARP, Procjena BiH 2019 je usvojen u julu 2019. godine od strane NATO, i isti sadrži 34 PC (16 opštih, 15 konene snage i 3 zračne snage) od čega je 19 PC u nadležnosti OS BiH.

U PARP-u, odnosno Konceptu operativne sposobnosti (OCC E&F), trenutno su OS BiH deklarirale tri pješadijske čete, logističku četvu, vod za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava (EOD vod), vod vojne policije, vod veze, vod inženjerije, artiljerijsku bateriju, te specijalizovane timove CIMIC i HUMINT. Namjera je da od 2023. godine, doprinos borbenom jedinicom bude umjesto pješadijske čete ekvivalentan jedinici veličine lake pješadijske bataljonske borbene grupe. (INF-L-BNG).

U ovoj oblasti, nakon uspješno provedenog ocjenjivanja deklarirane jedinice OS BiH (INF-L-BNG) na nivou NEL-1 (Self Evaluation Level-1) u septembru, nastavljeno je sa tehničkim i organizacijskim pripremama za organizaciju i realizaciju ocjenjivanja ove jedinice koja su planirana tokom 2021. godine. Ovaj koncept, koji se pokazao kao izvanredan mehanizam

za procjenu obučenosti i opremljenosti deklariranih jedinica OS BiH za mirovne operacije, bit će nastavljene i u narednim godinama, s tendencijom da se primjenjuje na kompletne OS BiH.

Namjera je da od 2023.g. doprinos borbenom jedinicom bude jedinica veličine lake pješadijske borbene grupe.

5.1.2. Program saradnje sa NATO-om

Finalna lista aktivnosti saradnje s NATO u 2020. godini sastojala se od 126 aktivnosti i 201 događaja. Implementacija Finalne liste aktivnosti odvijala se planiranim tempom do izbijanja situacije izazvane pandemijom COVID 19, kada je tokom mjeseca marta obustavljeno učestvovanje na planiranim događajima. Nakon višemjesečne potpune obustave, dana 15.06.2020. godine dostavljena je obavijest od strane NATO škole Oberammergau da će se kursevi, za koje bude dostavljeno odobrenje, u istoj školi od 31.08.2020. godine, pa do kraja godine realizirati „na daljinu“.

Finalna lista aktivnosti za 2021. godinu uspješno je kompletirana, kao i svake godine, a shodno rokovima od strane NATO. Obzirom na trenutnu situaciju, bilo je potrebno uložiti mnogo više napora, ali bez obzira na to, sve procedure su ispoštovane pravovremeno. Također, virtualni sastanak „Ekspertni štabski razgovori“ održan je vrlo uspješno dana 02.12.2020. godine. Cilj sastanka je godišnja, stručna i konsultativna razmjena informacija i mišljenja između predstavnika JFC Napulj i predstavnika MO i ZS OS BiH o trenutnom statusu saradnje s NATO, te provođenja Liste aktivnosti saradnje u 2020/2021. godini. Tokom 2020. godine, pripadnici OS BiH su učestvovali na dvije međunarodne vojne vježbe:

RB	NAZIV VJEŽBE	SADRŽAJ/CILJ VJEŽBE	NAPOMENA
1.	COMBINED RESOLVE XIII	Multinacionalna vježba kopnenih snaga u organizaciji „Headquarters Department of the Army (HQDA)“ američkih snaga u Europi, (jedna od brigada OS SAD u sklopu U.S Regionally Assigned Force RAF) sa ciljem izgradnje spremnosti, interoperabilnosti i unapređenje regionalne stabilnosti između savezničkih i partnerskih zemalja.	
2.	BILATERAL EXERCISE WITH US	Vježba čiji je cilj podizanje sposobnosti deklariranih jedinica OS BiH iz domena traženja, pružanja i navođenja bliske vazdušne podrške.	

Tabela 9: Pregled učešća na međunarodnim vojnim vježbama

Zbog pandemije COVID 19 otkazane su vježbe:

- EFES 20,
- PLATINIUM WOLF 20,
- ADRIATIC STRIKE 20,
- B9 EXERCISE,
- REGEX 20 – ZAMRZNUTA.

OS BiH otkazale su sljedeće vježbe:

- SABER JUNCTION 20 i,
- NOBLE PARTNER 20.

5.1.3. Uključivanje u nove NATO programe

NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti/Rapid Air Mobility Process-RAM

- Po odobrenju Predsjedništva BiH, (Zaključak s 15. sjednice Predsjedništva BiH, 15.10.2020. godine), MO BiH uputilo je pismo namjere prema NATO vrhovnoj savezničkoj komandi SHAPE, kojim BiH želi uzeti učešće u NATO Procesu ubrzane zračne mobilnosti-RAM tokom pandemije Covid-19. Radi se o procesu koji omogućava da se u roku od 72 sata provedu procedure odobrenja preleta zračnih transportnih sredstava preko evropskog zračnog prostora, koji prevozi medicinski materijal i opremu namjenjenu suzbijanju pandemije COVID-19.
- Na poziv NATO odjela za izgradnju kapaciteta institucija odbrane, MO BiH prihvatilo je da uzme učešće u novom projektu u okviru inicijative Izgradnje integriteta- „Building integrity-BI“ za izradu brošure o najboljim praksama u oblasti uništavanja viškova naoružanja i municije.

Projekti u toku

- NATO Program unaprijeđenja edukacije u odbrambenom sektoru DEEP (Defence Education Enhancement Program) za BiH je odobren krajem 2018. godine. NATO DEEP omogućava partnerskim zemljama pomoć NATO akademskih timova u reviziji karijerne i drugih vrsta obuke oružanih snaga, unaprijeđenju sposobnosti instruktorskog kadra, te planova i programa karijernih kurseva podoficirskog i oficirskog kadra, kurseva stranih jezika, koji su kompatibilni sa vojnim školstvom u zemljama članicama NATO-a.

Prema Akcionom planu za DEEP, 2020 godine, od planiranih 18 aktivnosti, realizirano je 14 (od kojih 10 online), dok su ostale 4 aktivnosti pomjerene na 2021. godinu (jer su planirane u inostranstvu i odgođene zbog restrikcija putovanja usljed COVID-19).

5.2. Učešće u mirovnim misijama

5.2.1. Učešće u UN misijama

a) Učešće vojnih posmatrača OS BiH

U skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga BiH u organizacijsko - stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), Oružane snage BiH učestvuju sa vojnim posmatračima u navedenoj misiji. Misija vojnih posmatrača OS BiH je nadgledanje i verifikacija povlačenja i demobilizacija snaga. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Trenutno se u misiji nalazi osamnaesta rotacija sa 3 (tri) vojna posmatrača iz sastava OS BiH, od kojih su dva upućena 18.01.2020. godine i jedan 01.02.2020. godine. Ukupno je do sada 84 (osamdeset četiri) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

b) Učešće štabnih oficira OS BiH

U skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 15.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu iz sastava Oružanih snaga BiH u Multidimenzionalnoj integrisanoj stabilizacijskoj misiji UN u Republici Mali (MINUSMA), Oružane snage BiH učestvuju sa štabnim oficirima u navedenoj misiji. Misija oficira OS BiH je obavljanje štabnih dužnosti u sastavu nadležnih komandi i štabova UN-a. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Trenutno se u misiji nalazi šesta rotacija sa 2 (dva) štabna oficira iz sastava OS BiH a koji su upućeni 28.12.2019. godine. Od dva upućena štabna oficira jedna je žena. Ukupno je do sada 12 (dvanaest) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

5.2.2. Učešće u NATO vođenim operacijama podrške miru i drugim međunarodnim operacijama

U NATO vođenoj operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u IR Afganistan angažovano je 66 (šesdeset šest) pripadnika OS BiH: pješadijska jedinica sastava 45 (četrdeset pet)

pripadnika, grupa od 6 (šest) štabnih oficira, grupa od 2 (dva) podoficira, EOD tim sa 5 (pet) pripadnika i grupa od 8 (osam) vojnih policajaca.

a) *Učešće štabnih oficira OS BiH*

Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine produžen je mandat grupi oficira OS BiH u operaciji podrške miru „Odlučna podrška” u IR Afganistan. Oficiri su raspoređeni u sastavu Komande za obuku, savjetovanje i pomoć „Sjever” u bazi Marmal, Mazar e-Sharif. Misija grupe oficira OS BiH je vršenje operativnih, administrativnih i drugih štabnih zadataka i poslova koje zahtijevaju formacijska mjesta štaba Komande za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N). Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci. Trenutno se u misiji nalazi trinaesta rotacija sa 6 (šest) štabnih oficira iz sastava OS BiH koji su upućeni 31.08.2020. godine. Ukupno je do sada 100 (stotinu) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

b) *Učešće štabnih podoficira OS BiH*

Odlukom Predsjedništva BiH od 18.05.2020. godine produžen je mandat grupi štabnih podoficira OS BiH u operaciji podrške miru „Odlučna podrška” u IR Afganistan u Komandi za obuku, savjetovanje i pomoć - Sjever (TAAC-N) u bazi Marmal, Mazar e-Sharif. Misija grupe podoficira OS BiH je vršenje operativnih, administrativnih i drugih štabnih zadataka i poslova koje zahtijevaju formacijska mjesta štaba Komande za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever. Mandat jedne rotacije štabnih podoficira OS BiH traje šest mjeseci. Trenutno se u misiji nalazi jedanaesta rotacija sa 2 (dva) štabna podoficira iz sastava OS BiH koji su upućeni 31.08.2020. godine. Ukupno je do sada 22 (dvadeset dva) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

Navedena rotacija je trebala da bude upućena u martu 2020. godine, ali zbog nedonošenja Odluke o produženju mandata grupi podoficira OS BiH u operaciji podrške miru „Odlučna podrška” u IR Afganistan od strane Predsjedništva BiH ista nije upućena u planiranom periodu.

c) *Učešće pješadijske jedinice OS BiH*

Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine produžen je mandat pješadijske jedinice OS BiH (45 pripadnika), u operaciji podrške miru „Odlučna podrška” u Islamskoj Republici Afganistan u komandi USFOR RSM u Bagramu, sa zadatkom unutrašnjeg osiguranja baze „Bagram”, bez mogućnosti izlaska i izvođenja operacija van baze. Mandat jedne rotacije pješadijske jedinice OS BiH traje šest mjeseci.

Trenutno se u misiji nalazi trinaesta rotacija pješadijske jedinice koja je upućena 11.12.2020. godine. Ukupno je do sada 585 (petsto osamdeset pet) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

d) *Učešće pripadnika vojne policije OS BiH*

Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine produžen je mandat pripadnicima vojne policije OS BiH u misiji „Odlučna podrška” u IR Afganistan, na vojnopolicajskim poslovima na vojnom dijelu aerodroma Hamid Karzai u Kabulu. Nakon nulte rotacije od 2 (dva) pripadnika vojne policije i prve rotacije od 5 (pet) vojnih policajaca, u misiju se upućuju rotacije sa 8 (osam) pripadnika vojne policije OS BiH. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci.

Trenutno se u misiji nalazi sedma rotacija sa 8 (osam) pripadnika vojne policije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koja je upućena 11.12.2020. godine. Ukupno je do sada 55 (pedeset pet) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

e) *Učešće pripadnika EOD tima OS BiH*

Odlukom Predsjedništva BiH od 10.06.2020. godine produžen je mandat pripadnicima EOD tima OS BiH (tim za uništavanje eksplozivnih sredstava) u misiji „Odlučna podrška” u IR Afganistan, na izvršenju EOD zadataka i podrške u zoni odgovornosti Komande za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N) u bazi Marmal, Mazar e-Sharif. Prva rotacija EOD tima je upućena u misiju 29.08.2019.godine. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci.

Trenutno se u misiji nalazi treća rotacija sa 5 (pet) pripadnika EOD tima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koja je upućena 31.08.2020. godine. Ukupno je do sada 15 (petnaest) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

5.2.3. Misija obuke Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA).

Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 18.05.2020. godine produžen je mandat pripadnicima štabnog osoblja OS BiH u misiji EUTM RCA na obavljanju štabnih dužnosti u Multinacionalnoj komandi misije u gradu Bangui u Centralnoafričkoj Republici. Mandat jedne rotacije pripadnika OS BiH traje šest mjeseci. Prve tri rotacije štabnog osoblja OS BiH su bile sastava 2 (dva) pripadnika. Od četvrte rotacije u misiju se upućuju 3 (tri) pripadnika OS BiH.

Trenutno se u misiji nalazi sedma rotacija štabnog osoblja OS BiH sastava 1 (jedan) oficir i 2 (dva) podoficira koji su upućeni u misiju 18. juna 2020. godine.

U toku su pripreme za upućivanje osme rotacije štabnog osoblja sa tri pripadnika OS BiH. Ukupno je do sada 18 (osamnaest) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji. Do sada je ukupno 891 pripadnik OS BiH učestvovao u misijama UN-a, NATO i EU.

Na sljedećoj tabeli je prikazano učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama:

VRSTA MISIJE	UČEŠĆE	
Misija UN-a u DR Kongo (MONUSCO)	3	
Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali (MINUSMA)	2	
Operacija «Odlučna podrška» Afganistan	Pješadijska jedinica	90
	Štabni oficiri	12
	Štabni podoficiri	4
	EOD Tim	10
	Vojna policija	16
Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA)	Štabna vojna lica	6
UKUPNO	143	

Tabela 10: Učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama

5.3. **Bilateralna saradnja**

Bilateralna odbrambena saradnja Bosne i Hercegovine se tokom proteklih godina ostvaruje sa oko 30 zemalja partnera. Godišnji planovi bilateralne-odbrambene saradnje su operativni-godišnji programi rada između Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH s jedne strane, i Ministarstva odbrane i Oružanih snaga države sa kojom se ostvaruje saradnja u oblasti odbrane, s druge strane. Godišnjim planovima su uglavnom obuhvaćene aktivnosti: školovanja, obuke, učešća na seminarima, razmjena iskustava, bilateralne posjete, finansijska podrška značajnim projektima i inicijativama, donacije.

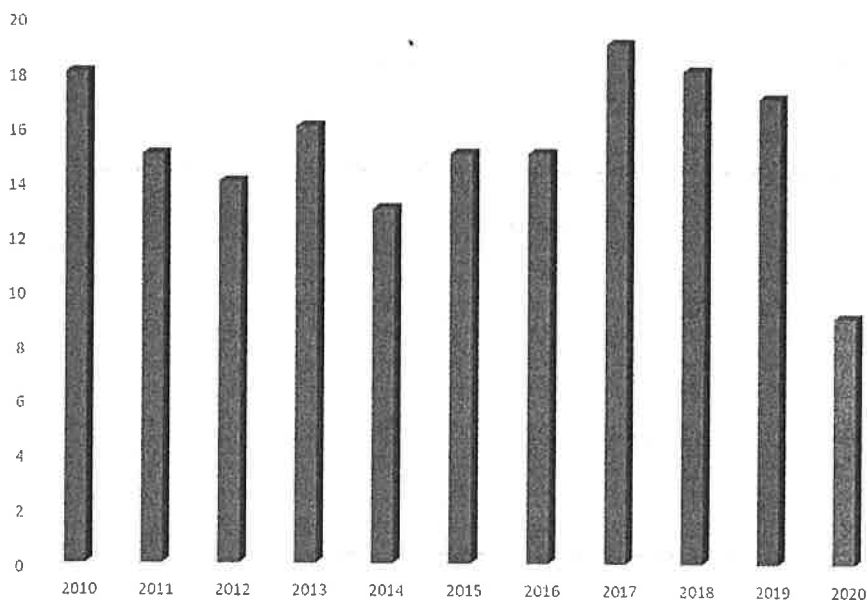
Za 2020. godinu potpisano je 9 planova bilateralne odbrambene saradnje, i to sa Bugarskom, Austrijom, Grčkom, Hrvatskom, Italijom, Turskom, SAD-om, Crnom Gorom i Mađarskom. Planovi bilateralne saradnje u toku 2020. godine nisu formalno potpisani sa drugim zemljama sa kojima su ranijih godina potpisivani (R. Srbija), iako je proveden određen broj aktivnosti iz Nacrta Planova, a većina aktivnosti je otkazana ili odgođena za slijedeću godinu, zbog epidemiološke situacije uzrokovane virusom COVID-19.

Takođe, Ministarstvo odbrane BiH ima zapaženu bilateralnu saradnju i sa zemljama sa kojima ne potpisuje Planove bilateralne vojne saradnje na godišnjem nivou, kao što su Kanada, NR Kina, Švajcarska, Saudijska Arabija, Pakistan, Slovačka, Češka, Španija, Ujedinjeni Arapski Emirati.

Broj usaglašenih, potpisanih i realiziranih godišnjih planova bilateralne odbrambene saradnje za period 2010.-2020. godina, prikazan je na sljedećoj tabeli:

UPOREDNI PREGLED REALIZIRANIH PLANOVA BILATERALNE ODBRAMBENE SARADNJE										
2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
18	15	14	16	13	15	15	19	18	17	9

Tabela 11: Uпорedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje

Dijagram 5: Uпорedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje

5.4. Regionalna saradnja

U toku 2020. godine, pripadnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH učestvovali su u radu i ostvarili saradnju u okviru regionalnih inicijativa:

a) *Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM)*

U 2007. godini Bosna i Hercegovina je stekla status punopravnog člana SEDM-a. Aktivno sudjelovanje MO BiH u ovoj inicijativi izraženo je kroz:

- učešće predstavnika MO BiH u radu Koordinacionog Komiteta SEDM-a,
- učešće u radu Političko-upravnog Komiteta Multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu posmatrača,
- učešće u izradi svih dokumentata ovog foruma,
- učešće na ministarskom SEDM sastanku,
- učešće na sastancima zamjenika načelnika štabova oružanih snaga.

Delegacija MO i OS BiH učestvovala je na virtuelnom ministarskom SEDM sastanku u oktobru 2020. godine, kojim je predsjedavala Republika Albanija. Takođe, u martu i septembru 2020. godine održana su dva virtuelna sastanka Koordinacionog Komiteta i Političko-upravnog Komiteta SEDM-a na kojima je učestvovao i predstavnik Ministarstva odbrane BiH.

b) *Američko-Jadranska povelja A-5*

Cilj ove inicijative je jačanje bezbjednosti i stabilnosti, kao preduslova za što brže uključivanje u evro-atlantske integracije. Dokument podstiče i tekuće reforme oružanih snaga u zemljama

članicama i njihovu međusobnu vojnu saradnju. Nakon aktivnog učešća u statusu posmatrača, početkom decembra 2008. godine, Bosna i Hercegovina je primljena u punopravno članstvo u ovoj regionalnoj inicijativi. Od januara 2020. godine jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 preuzela je Bosna i Hercegovina. S tim u vezi svi sastanci iz Programa predsjedavanja su realizovani virtuelnim putem, iz razloga pandemije virusa COVID-19. Ministarstvo odbrane BiH, na čelu sa Ministrom odbrane, bila je domaćin ministarskog sastanka u okviru A5. Sastanak je realizovan dana 30.11.2020. godine. Pored ovog sastanka, realizovan je niz sastanaka na nivou Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH, kao i sastanci u formatu pomoćnika ministara za resor međunarodne odbrambene saradnje u martu i oktobru 2020. godine. Sastanak Načelnika Zajedničkih štabova OS u okviru A5 nije realizovan, te je planirana njegova realizacija početkom slijedeće godine. Sastankom na nivou Ministarstva inostranih poslova BiH koji je planiran koncem decembra 2020.godine, zatvara se jednogodišnje predsjedavanje BiH ovom regionalnom inicijativom.

Predsjedavanje Američko-Jadranskom poveljom za 2021. godinu preuzet će Republika Hrvatska.

c) Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja B-9

Forum načelnika generalštabova balkanskih zemalja uspostavljen je na inicijativu Grčke i Turske 2006. godine. Prva konferencija je održana u aprilu 2007. godine u Grčkoj. Zemlje članice Foruma su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Makedonija, Rumunija, Srbija i Turska. Cilj Foruma je razmatranje i jačanje modela vojne saradnje balkanskih država kao i modela odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regionu.

Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja realizuje se jednom u toku godine, a u cilju njene realizacije, kao i realizacije aktivnosti održavaju se sastanci:

- Koordinacione grupe,
- Podgrupe za edukaciju, obuku i vježbe (ETESWG),
- Podgrupe za asimetrične pretnje (ATSWG) i
- Tima za konfiguraciju projekta SEEETN (South East Europe Exercise Training Network) koji se nalazi u sastavu podgrupe za ETESWG.

Tokom 2020.godine, realizovano je 4 (četiri) sastanka, od toga dva koordinacijska sastanka i dva sastanka radnih grupa. Svi sastanci su realizovani u Crnoj Gori.

d) Centar za sigurnosnu saradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)

Aktivnosti koje su realizirane u sklopu ovog oblika saradnje, tokom 2020. godine, prikazane su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	BROJ AKTIVNOSTI	UČESNIKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	PROCENAT REALIZACIJE (%)
1.	Seminari	3	0	1	0	0
2.	Kursevi	7	6	2	2	30
3.	MAG	3 (2/1)	1	2	1	33
4.	Radionice	11	7	5	5	50
5.	Konferencije	4	3	2	2	50

6.	Sastanci	2	1	1	1	50
UKUPNO		30	18	13	11	53

Tabela 12: Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)

Prema programu RACVIAC-a za 2020. godinu planirano je održavanje trideset (30) različitih aktivnosti (kursevi, seminari, sastanci i sl.). Zbog nepovoljnog razvoja situacije sa virusnom pandemijom (COVID 19) otkazano je dvanaest (12) različitih aktivnosti, dok su predstavnici MO i OS BiH, od ukupno održanih osamnaest (18) aktivnosti, sudjelovali na ukupno jedanaest (11) aktivnosti. Treba napomenuti da je devet (9) aktivnosti realizirano u virtualnom formatu (*on line*), dok su dvije aktivnosti početkom godine održane uz fizičko prisustvo predstavnika MO BiH.

5.5. *Vojno-diplomatsko predstavljanje*

U skladu sa odlukama Predsjedništva BiH trenutno su aktivna 21 VDP i VP u inostranstvu.

Međunarodne organizacije (multilateralna saradnja):

Misija BiH pri NATO u Briselu, K. Belgija; Stalna misija BiH pri OSCE i UN – Beč, R. Austrija i Stalna misija BiH pri UN - New York, SAD.

Komande i štabovi (vojna saradnja):

NATO SHAPE, Mons, K. Belgija; NATO komanda JFC-Napulj, R. Italija; NATO Štab u Briselu, K. Belgija; NATO škola - Oberammergau, SR Njemačka; Komanda Nacionalne garde Maryland - SAD; Centar za sigurnosnu saradnju (RACVIAC) – Zagreb; Stalna organizacija Balkanskih vojno-medicinskih snaga BMTF – Skoplje, R. Sjeverna Makedonija U januaru 2020. godine upućivanje na dužnost vojnog predstavnika BiH u Odjelu za koncept operativnih sposobnosti Vrhovne komande Savezničkih snaga za Evropu (OCC E&F Odjel NATO SHAPE), Mons, Kraljevina Belgija.

Realizovane su redovne personalne zamjene VDP i VP BiH u mjesecu septembru 2020. godine na sljedećim funkcijama:

- Zamjenik šefa vojnog dijela misije BiH pri NATO, Brisel ujedno Vojni ataše pri ambasadi BiH u K. Belgiji,
- Vojni predstavnik pri NATO SHAPE u vojnom dijelu misije BiH pri NATO, Brisel,
- Štabni oficir BiH u vojnom dijelu misije BiH pri NATO, Brisel.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 87. vanrednoj sjednici, održanoj 27. oktobra 2020. godine, donijelo Odluku o produženju mandata vojnodiplomatskim i vojnim predstavnicima BiH u inostranstvu do 31.07.2021. godine:

- Vojnom savjetniku u Stalnoj misiji BiH pri UN u New Yorku,
- Vojnom predstavniku BiH pri štabu NATO-a u Briselu, Kraljevina Belgija;
- Vojnom predstavniku BiH u RACVIAC – Centru za sigurnosnu saradnju u Zagrebu, Republika Hrvatska;
- Vojnom savjetniku u Stalnoj misiji BiH pri OSCE i UN, ujedno vojni ataše pri Ambasadi BiH u Beču, Republika Austrija;
- Šefu vojnog dijela misije BiH pri NATO, ujedno vojni predstavnik Bosne i Hercegovine pri EU u Briselu, Kraljevina Belgija;
- Tehničkom sekretaru, ujedno računopolagaču u vojnom dijelu misije BiH pri NATO u Briselu, Kraljevina Belgija,
- Vojnom predstavniku BiH pri Balkanskim medicinskim snagama u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija;
- Vojnom atašeu pri Ambasadi BiH u Londonu, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske;
- Vojnom atašeu pri Ambasadi Bosne i Hercegovine u Washingtonu, SAD;

- Oficiru za vezu BiH sa Saveznom Državom Maryland, ujedno pomoćniku vojnog atašea BiH u SAD;
- Vojnom atašeu pri Ambasadi BiH u Berlinu, Savezna Republika Njemačka.

5.6. *Implementacija međunarodnih obaveza*

U skladu sa Zakonom o odbrani, tokom 2020. godine, planirane su, pripremane i provođene međunarodne aktivnosti razmjene informacija i provođenje inspeksijskog i verifikacijskog režima. Ove aktivnosti su bile utemeljene na relevantnim međunarodnim dokumentima:

- Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja;
- Bečkim dokumentom 2011;
- Relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a; i
- Odlukama Foruma za sigurnosnu saradnju - OSCE-a.

U pregledu koji slijedi, prezentirano je provođenje inspeksijskog i verifikacijskog režima, kao i izrade i razmjene informacija prema sporazumima, i to:

a) „Bečki dokument 2011“

Bosna i Hercegovina je prihvatila 2 inspekcije utvrđenog područja i to:

- od strane Republike Sjeverne Makedonije u periodu od 11. do 14.02.2020. godine i
- od strane Republike Hrvatske, Republike Albanije i Crne Gore, u periodu od 18.02. do 21.02. 2020. godine.

Evaluacijska posjeta od strane Republike Mađarske najavljena za period od 11.03. do 13.03.2020. godine je otkazana neposredno prije početka realizacije usljed izbijanja pandemije virusa korona.

Inspeksijski raspored za 2020. godinu je predvidio da Bosna i Hercegovina prihvati još jednu evaluacijsku posjetu ali zbog pandemije korona virusa ta aktivnost nije realizovana. Također, prema inspeksijskom rasporedu za 2020. godinu, Bosna i Hercegovina je trebala da realizuje dvije inspekcije utvrđenog područja i dvije posjete vojnoj bazi u državama članicama ali zbog pandemije virusa korona te aktivnosti nisu realizovane.

U decembru 2020. godine realizovana je Godišnja razmjena informacija o oružanim snagama po „Bečkom dokumentu 2011“ elektronskim putem.

b) „Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja“

U skladu sa inspeksijskim režimom za 2020. godinu, Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 4 (četiri) inspekcije aktivnih kvota i to:

- 2 u Republici Srbiji, u vremenu od 31.03. do 02.04.2020. godine i od 13. do 15.10.2020.godine;
- 1 u Republici Hrvatskoj u vremenu od 19. do 21.05.2020. godine i
- 1 u Crnoj Gori u vremenu od 15. do 17.09.2020. godine.

Nijedna od predhodno navedenih aktivnosti nije realizovana zbog pandemije korona virusa.

BiH je trebala da primi 4 (četiri) inspekcije pasivne kvote i to :

- 2 od strane Republike Srbije u periodu od 21. do 23.04.2020. godine i od 30.06. do 02.07.2020. godine;
- 1 od strane Republike Hrvatske u periodu od 05. do 07.05.2020. godine i
- 1 od strane Crne Gore u periodu od 02. do 04.06.2020. godine.

Nijedna od predhodno navedenih aktivnosti nije realizovana zbog pandemije korona virusa. Pripadnici OS BiH učestvovali su na 2 sastanka Stalne radne grupe Podregionalne konsultativne komisije; 2 sastanka Podregionalne konsultativne komisije Sporazuma o podregionalnoj kontroli naoružanja; sastanku Godišnje razmjene informacija i na Preglednoj konferenciji po Sporazumu o podregionalnoj kontroli naoružanja. Većina ovih događaja je održana videokonferencijskim

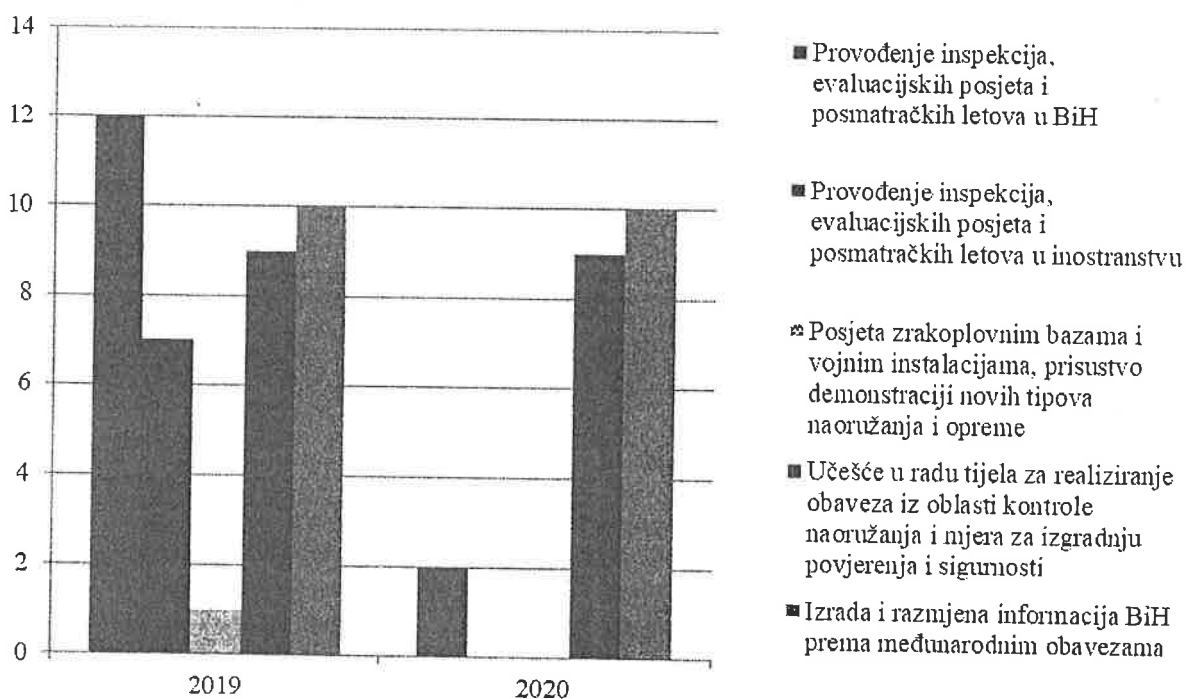
putem. Slijedeći praksu ostalih zemalja članica i smjernice nadležnih organa za suzbijanje pandemije, Bosna i Hercegovina je odgovarajućim formatima obavještavala države članice da se suzdrže od inspekcijeskih i verifikacijskih aktivnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i o tome da BiH neće vršiti inspekcijeske i verifikacijske aktivnosti na teritoriji drugih država članica.

c) „Ugovor otvoreno nebo“

Prema ugovoru „Otvoreno nebo“, usaglašenoj i odobrenoj distribuciji aktivnih i pasivnih kvota za 2020. godinu, Bosna i Hercegovina, kao domaćin je trebala da provede 4 posmatračka leta iznad BiH i to od strane:

- Kanade i Švedske u prvom polugodištu 2020. godine;
- Ruske Federacije u prvom polugodištu 2020. godine;
- Mađarske, Njemačke, Francuske i Hrvatske u drugom polugodištu 2020. godine i
- Turske u drugom polugodištu 2020. godine.

Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 1 posmatrački let sa Turskom iznad Gruzije u drugom polugodištu 2020. godine. Nijedna od gore navedenih aktivnosti nije realizovana zbog pandemije korona virusa. Uporedni pokazatelji realizacije aktivnosti u 2020. u odnosu na 2019. godinu mogu se vidjeti iz sljedećeg dijagrama:

Dijagram 6: Pregled obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija

U skladu sa OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama, u 2020. godini izrađene su i razmijenjene sljedeće informacije:

RB	MJESEC	INFORMACIJA	NOSILAC IZRADE
1.	Januar	Informacija o posredovanju u trgovini naoružanja	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti

2.	Mart	Informacija o odbrambenom planiranju i vojnom budžetu (VD 11, Paragraf 15)	Informacija izrađena i razmjenjena nakon usvajanja proračuna za 2019 godinu. Informacija za 2020. godinu je urađena, ali nije još odobrena za razmjenu.
3.	April	Informacija “Pravila ponašanja” o političko vojnim aspektima sigurnosti	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
4.	April	Globalna razmjena vojnih informacija	MO BiH
5.	Maj	Upitnik o protivpješadijskim minama	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
6.	Juni	Informacija o transferima konvencionalnog naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
7.	Juni	Upitnik o konvencionalnim transferima naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
8.	Juni	Informacija o izvozu malog oružja u, i uvozu iz drugih država učesnica, tokom prethodne godine	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
9.	Juni	Informacija o malom i lahkom naoružanju	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
10.	Septembar	Upitnik o procesu ratifikacije konvencije o hemijskom oružju	MCP BiH, dok MO BiH radi prilog iz svoje nadležnosti
11.	Novembar	Godišnji kalendar (VD 11, Paragrafi od 61 do 66)	MO BiH
12.	Novembar	Ograničavajuće odredbe (VD 11, Paragrafi od 67 do 71)	MO BiH
13.	Novembar	Informacija o planovima i kontaktima (VD 11 Paragrafi 36 i 37)	MO BiH
14.	Decembar	Godišnja razmjena vojnih informacija (VD 11, Paragrafi od 9 do 14)	MO BiH

Tabela 13: Pregled razmijenjenih informacija

6. Obavještajno sigurnosni poslovi

Aktivnosti u ovoj funkcionalnoj oblasti bile su usmjerene na sljedeća tematska pitanja:

6.1. Vojnoobavještajna podrška

Tokom 2020. godine, distribuirano je ukupno 264 analitička produkta raznih tipova, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

RB	INSTITUCIJA-KORISNIK ANALITIČKIH PRODUKATA	BROJ ANALITIČKIH PRODUKATA
1.	Predsjedništvo BiH	12
2.	Parlamentarna skupština BiH	2
3.	Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA) BiH	146
4.	Zajednički štab OS BiH	87
5.	Menadžment MO BiH	17

Tabela 14: Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata

6.2. Aktivnosti iz oblasti funkcioniranja VOR-a

Saradnja i koordinacija s komplementarnim institucijama u BiH, najznačajnija je svakako saradnja sa OSA BiH i OS BiH, a koja je bila kontinuirano i planski organizirana i realizirana tokom godine u skladu s zakonskom matricom za ovaj vid vojno-obavještajne saradnje. U sklopu navedene saradnje nije organiziran sastanak sa OSA BiH u cilju dogovora oko nastavka Projekta za uspostavu baze vojno-obavještajnih podataka što je privremeno prolongirano zbog COVID-19. Težište obavještajne saradnje sa OSA BiH bazirano je na dostavi godišnjih obavještajnih zahtjeva, te prikupljanju i razmjeni vojno-obavještajnih podataka po istima. Vezano za kontra-obavještajnu saradnju sa OSA BiH nastavljena je planska aktivnost u smislu redovne i vanredne kontraobavještajne zaštite lokacija od značaja za MO BiH i OS BiH, kao i kontra-obavještajnu zaštitu manifestacija i događaja organizovanih od strane MO BiH i partnera. MO BiH je kontinuirano dostavljao OSA BiH obavještajne podatke dobivene od vojnih predstavnika BiH u inozemstvu, te podatke dobivene kroz izvještaje međunarodnih nositelja misija u inozemstvu s težištem na misije u kojima sudjeluju OS BiH, te iz drugih izvora.

U izvještajnom periodu izdato je 1719 odluka i dozvola za pristup tajnim podacima različitog stepena tajnosti. U saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH izdato je 197 NATO dozvola različitog stepena tajnosti. Podaci su predstavljeni u narednoj tabeli:

RB	ELEMENT	2020.
1.	Odluke i dozvole za pristup tajnim podacima	1719
2.	NATO dozvole	197
3.	Zahtjevi MUP-u	759
4.	Zahtjevi sudovima	759
5.	Zahtjevi SIPA-i	648
6.	Zahtjevi DKPT-u	648
7.	Korespodencija sa OSA BiH	860

Tabela 15: Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja

6.3. Vanredni događaji

Tokom 2020. godine povećan je broj vanrednih događaja u odnosu na 2019. godinu. Evidentirano je 668 vanrednih događaja, što je za 582 više u odnosu na 2019. godinu. Pojava pandemije izazvane korona virusom COVID-19 je uzrok povećanja vanrednih događaja. Tabela koja slijedi sadrži podatke o vanrednim događajima:

KLASIFIKACIJA VANREDNIH DOGAĐAJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE	2019	2020	+/-	Napomena
Smrtni slučajevi pripadnika OS BiH	8	12	+4	
Napad na vojnu osobu	2	5	+3	
Teže tjelesne povrede pripadnika OS BiH	20	5	-15	
Samovoljno udaljavanje iz jedinice OS BiH	2	1	-1	
Teži oblici narušavanja vojne discipline u OS BiH	0	5	+5	
Hapšenje pripadnika OS BiH	8	16	+8	
Krađa naoružanja, opreme i druge vojne imovine	4	1	-3	

Trovanje hranom, bolesti, epidemije, zaraze i sl. pripadnika OS BiH	9	798	+789	Uračunat i broj oboljelih od COVID-19
Prirodne i druge katastrofe i nesreće prema imovini OS BiH - havarije na vojnim objektima i druge havarije	4	4	0	
Eksplozije	0	1	0	
Nanošenje materijalne štete OS BiH od strane pojedinca, grupe ili pravne osobe	4	4	0	
Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa vojnim m/v	9	12	+3	
Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa ličnim m/v	9	18	+9	
Narušavanje bezbjednosti	7	4	-3	
Ostali slučajevi koji imaju teže posljedice za funkcionisanje ukupne organizacije života i rada u komandama i jedinicama OS BiH	0	4	+3	
UKUPNO:	86	887	+801	

Tabela 16: Pregled vanrednih događaja

7. Komanda, kontrola, komunikacije, kompjuteri i upravljanje informacijama

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su bile usmjerene na upravljanje informacijama i kompjuterskom tehnologijom u odbrambenom sistemu BiH. U pogledu aktivnosti uspostavljanja, unaprjeđenja i održavanja komunikacijske i informacijske infrastrukture u toku 2020. godine, realizirano je sljedeće:

- Uspostava Sistema za rukovanje sa tajnim podacima u elektronskoj formi. I pored nedostatka budžetskih sredstava za realizaciju ovog sistema, preduzimale su se određene aktivnosti po ovom pitanju, te je pokrenuta procedura kod Ministarstva bezbjednosti BiH za instaliranje enkripcijskog softvera „Pem Heart“ na 36 radnih stanica u OS BiH, sa ciljem unaprjeđenja zaštite i ubrzavanja razmjene informacija.
- Implementacija strategije sajber bezbjednosti u 2020.godini gdje je donešeno više dokumenata i pravilnika kojom se uređuje pomenuta oblast.
- Uspostava active-active platforme i testnog okruženja za e-poslovanje. I pored nedostatka budžetskih sredstava za realizaciju ove platforme, preduzimale su se određene aktivnosti. Projekat je kandidiran kao višegodišnji projekat. S obzirom da je platforma e_poslovanja zasnovana na Oracle softverskim proizvodima, izvršena je analiza i sagleđane su potrebe za neophodnim Oracle softverskim licencama za realizaciju projekta. Pregled ovih softverskih licenci je dostavljen u Ministarstvo komunikacija i saobraćaja BiH radi analize od strane Radne grupe koja vrši stručnu analizu i procjenu potreba u svrhu sklapanja krovnog ugovora između Oracle kompanije i Vijeća ministara BiH.
- Unaprjeđenje funkcionisanja Operativnog centra za komandovanje i kontrolu (OCK2IO) bilo je ograničeno finansijskim sredstvima u 2020.godini, tako da se pristupilo djelimičnom znavljanju i modernizaciji hardvera. Proces nabavke računara je u proceduri, dok nabavka računarske mrežne opreme nije bila sprovedena.
- Znavljanje telekomunikacijske i informatičke opreme, zbog specifične situacije sa pandemijom korona virusa, je proces nabavke nove opreme koji je započet tek u oktobru mjesecu 2020.godine i to je aktivnost koja još uvijek traje. Bez realizacije nabavki jedino su unaprjeđenja sistema bila moguća u Prostornoj mreži MO i OS BiH jer su istima pridonjele aktivnosti državne Agencije IDDEEA i postojanje donirane

komunikacijske opreme. Tako su u saradnji sa Agencijom IDDEEA urađene određene aktivnosti na uvezivanju skladišta u Kozlovcu i Gabeli u prostornu mrežu MO i OS BiH. Također, u saradnji sa Agencijom IDDEEA za potrebe realizacije vojne vježbe koja je održana u periodu od 16.11. do 20.11.2020.godine u Glamoču, je obezbijeđen privremeni link na prostornu mrežu MO i OS BiH.

- Aktivnosti administriranja sistema e-Poslovanja, administriranja Prostorne mreže MO i OS BiH, administriranja LAN-a MO BiH i periferne računarske opreme, administriranja telefonskog servera i telefonskih instalacija, realizacije ugovora i saradnje sa javnim telekom operatorima i davaocima Internet pristupa i praćenja troškova usluga javnih telekom operatora, te obrade računa za plaćanje usluga su u toku protekle godine uspješno realizovane.
- Korištenje resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta (SKČ) MO i OS BiH od strane budžetskih i drugih korisnika vršeno je u skladu sa procedurama definisanim Pravilnikom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta, Uputstvom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta i Instrukcijom o postupku odobravanja, evidentiranja i kontrole boravka pravnih i fizičkih lica izvan sistema odbrane na lokacijama MO i OS BiH. Tokom 2020. godine izdato je 35 odobrenja za ulazak na lokacije stacionarno-komunikacijskih čvorišta. U toku 2020. godine potpisan je ugovor o izdavanju resursa SKČ MO i OS BiH između MO BiH i Federalne uprave policije Federacije BiH.
- Upravljanje sa elektromagnetnim spektrom odvija se kroz saradnju sa RAK-om oko korištenja EM spektra i zasniva se na Sporazumu o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra u BiH, koji je potpisan u aprilu 2020. godine između Regulatorne agencije za komunikacije BiH i SFOR-a, a po pitanju upravljanja i koordinacije radio spektra u BiH, čime je proces izdavanja dozvola za sisteme koji koriste EM spektar prešao u nadležnost MO i OS BiH. Tokom 2020. godine započeto je sa uspostavom informacionog sistema za upravljanje EM spektrom za potrebe MO i OS BiH. Sistem je na platformi MARSSys i trenutno se vrši testiranje sistema. U toku godine izdato je 45 dozvola za korištenje dodijeljenog EM spektra sa 663 pojedinačne radio frekvencije.

8. Upravljanje personalom

Težište aktivnosti u oblasti upravljanja personala, tokom 2020. godine, bilo je usmjereno na sljedeća pitanja

8.1 Popuna personalom MO i OS BiH

U odnosu na odobreni nivo popune procenat popune Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH iznosi 87.18%. Od ukupno planiranih 10961 popunjeno je 9556 radnih i formacijskih mjesta. Stanje personala i pokazatelji o prijemu i otpustu prezentirani su u tabelama koje slijede:

KATEGORIJA	BOŠNJACI			HRVATI			SRBI			OSTALI			UKUPNO		
	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO
GENERALI	5	3	2	4	3	1	4	2	2	0	0	0	13	8	5
OFICIRI	962	905	57	413	363	50	704	651	53	0	0	0	2079	1919	160
PODOFICIRI	1448	1374	74	627	576	51	1014	980	34	1	1	0	3090	2931	159
VOJNICI	2195	1807	388	950	596	354	1603	1451	152	25	17	8	4773	3871	902
CIVILNALICA	297	261	36	112	94	18	270	217	53	0	0	0	679	572	107

DRŽAVNI SLUŽBENICI I ZAPOSLENICI	150	114	36	65	55	10	110	85	25	2	1	1	327	255	72
UKUPNO	5057	4464	593	2171	1687	484	3705	3386	319	28	19	9	10961	9556	1405

Tabela 17: Pregled popune sa danom 31.12.2020.godine

VRSTA PRIJEMA	IMENOVANA LICA	DRŽAVNI SLUŽBENICI	ZAPOSLENICI	CIVILNA LICA	PRIPRAVNICI	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7
Mandat	4					4
Javni oglas			3		12	15
Interni premještaj			5	23		28
Prijem na određeno vrijeme			10	1		11
UKUPNO	4	0	18	24	12	58

Tabela 18: Pregled prijema u državnu službu

U toku 2020. godine izvršen je prijem 132 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu vojnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Javni oglas (XXII klasa)	M	48	30	34	0	112
	Ž	3	6	10	1	20
SVEGA		51	36	44	1	132

Tabela 19: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika

U toku 2020. godine izvršen je prijem 47 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu podoficira OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Interni oglas (V – klasa)	M	19	6	19		44
	Ž	1	1	1		3
UKUPNO	M	19	6	19		44
	Ž	1	1	1		3
	SVEGA	20	7	20	0	47

Tabela 20: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podoficira

U toku 2020. godine izvršen je prijem 102 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu oficira OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Završene vojne akademije	M	14	2	5		21
	Ž		1	4	1	6
Javni konkurs (VI – klasa)	M	29	11	8		48
	Ž	4	1	1		6
Javni poziv za prijem oficira	M	2	1	1		4

sanitetske, veterinarske građevinske i muzičke službe,	Ž	2				2
Javni konkurs (VII – klasa)	M	4	3	4		11
	Ž	1	2			3
Dekret	M	1	0	0	0	1
	Ž	0	0	0	0	0
UKUPNO	M	50	17	18		85
	Ž	7	4	5	1	17
	SVEGA	57	21	23		102

Tabela 21: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu oficira

U toku 2020. godine služba je, po raznim osnovama, prestala za 56 državnih službenika, zaposlenika, civilnih lica i pripravnika, a struktura je vidljiva u sljedećoj tabeli:

RAZLOG PRESTANKA	DOPRINOS															UKUPNO							
	B							H					S										
	KATEGORIJA							KATEGORIJA					KATEGORIJA										
	Civilne lica	Državni službenik	Imenovano lice	Rukovoditelj državnih službenika	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	Civilne lica	Državni službenik	Imenovano lice	Rukovoditelj državnih službenika	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	Civilne lica		Državni službenik	Imenovano lice	Rukovoditelj državnih službenika	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	
Poziv iz zakona	1	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	3
Penzija po zakonu PIO RS	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	14	17
Lični zahtjev	2	0	1	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	6
Na osnovu člana 61. Zakona o upravi BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Stara na penziju po zakonu o pio	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	6
Istekao ugovorni rok	0	0	0	0	1	5	7	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	3	14
Prijelaz radnika	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Smrt	1	2	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	3	6
UKUPNO	5	3	1	0	4	6	19	4	0	0	0	2	4	10	17	5	1	1	0	3	27	56	

Tabela 22: Pregled prestanka državne službe

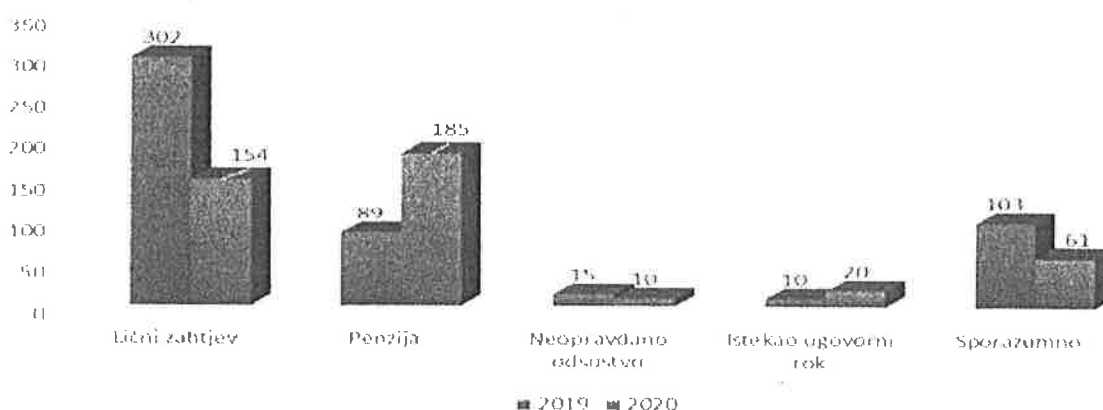
U toku 2020. godine vojna služba je, po raznim osnovama, prestala za 410 profesionalnih vojnih lica, a struktura otpuštenog personala vidljiva je u sledećoj tabeli:

Razlog prestanka PVS	PREMA NACIONALNOJ STRUKTURI												UKUPNO			
	B				H				S				KATEGORIJA			
	KATEGORIJA			SVEGA	KATEGORIJA			SVEGA	KATEGORIJA			SVEGA	KATEGORIJA			SVEGA
	OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK		OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK		OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK		OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK	
Invalidska penzija					2		2		1		1		3		3	
Istekao ugovorni rok			2	2						4	4			6	6	
Nepovoljna službena ocjena									2	2			2	2		
Lični zahtjev	2	1	68	71	2	30	32	8	2	35	45	12	3	133	148	

Neopravdano odsustvo			3	3			4	4		1	2	3		1	9	10
Disc. Kazna gubitak službe											1	1			1	1
Smrt	5		3	8	4		4	2	2		4	11	2	3	16	
Starosna penzija	24	53		77	16	26		42	15	25		40	55	104		159
Trajna zdravstvena nesposobnost			4	4										4	4	
SPORAZUMNO ¹		1	24	25			8	8		1	27	28		2	59	61
UKUPNO	31	55	104	190	22	28	42	92	25	32	71	128	78	115	217	410

Tabela 23: Pregled prestanka vojne službe u OS BiH

Prestanak službe po razlozima

Dijagram 7: Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama

8.2 Promocija vojnog poziva

Preduzimne su aktivnosti kako bi se slika i bitne informacije o OS BiH približile javnosti, posebno ciljnoj grupi, na obostranu korist i zadovoljstvo sa ciljem znavljanja vojničkog, podoficirskog i oficirskog sastava OS BiH. Promocija vojnog poziva je fokusirana na odnose sa javnošću, medije, akademsku zajednicu u BiH i sve institucije koje mogu biti relevantne kada je u pitanju prijem u OS BiH (srednje škole, univerziteti u BiH i zavodi za zapošljavanje).

U izvještajnom periodu na dinamiku realizacije aktivnosti promocije vojnog poziva uticala je epidemiološka situacija izazvana pandemijom COVID-19, te je težište iste bilo na promociji vojnog poziva putem elektronskih i printanih medija. Predstavnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine su nakon održanog sastanka sa predstavnicima ministarstava nadležnih za obrazovanje u Bosni i Hercegovini usaglasili sa istim tekst Protoklola o saradnji u realizaciji promocije vojnog poziva u obrazovnim ustanovama. Urađeno je 13 Protoklola o saradnji u realizaciji promocije vojnog poziva u obrazovnim ustanovama i isti su dostavljeni nadležnim ministarstvima na potpisivanje. Šest ministarstava je potpisalo navedeni Protokol, a za sedam ministarstava se čeka potvrda. U narednom periodu očekuju se konkretni rezultati te saradnje koji bi trebali doprinijeti izgradnji znatno funkcionalnijeg sistema regrutovanja i promocije vojnog poziva u MO i OS BiH.

8.3 Program tranzicije vojnog personala "Perspektiva"

¹ Razlog prestanka službe „SPORAZUMNO“ se odnosi na lica koja su prekinula PVS u trenutnoj kategoriji da bi konkurisali za prijem u nekoj drugoj kategoriji vojnih lica

Zaključno sa 31.12.2013. godine završena je implementacija NATO - „Perspektiva“ programa za BiH, tako da, počevši od 01.01.2014. godine, MO BiH implementira vlastiti „Perspektiva“ program tranzicije i zbrinjavanja personala, otpuštenog zbog primjene člana 101. stav 1. Zakona o službi u OS BiH, kojim je definirano ograničenje godina starosti i dužine vojne službe profesionalnih vojnih lica. U proteklih sedam godina, otpušteno je ukupno 244 vojnika i utrošeno ukupno 713.170,74 KM, sa prosječnom tranzicijskom asistencijom po jednom korisniku u iznosu od 2.977,87 KM. Zbog problema oko same implementacije „Perspektiva“ programa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na prijedlog MO BiH, donijelo Odluku o udruživanju sredstava iz budžeta Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine u višegodišnji projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - Program „Perspektiva“ („Službeni glasnik BiH”, br.: 74/16), kojom je uspostavljen tzv. višegodišnji „Perspektiva“ projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala i osigurana su potrebna budžetska sredstva za ovu namjenu za period 2016. – 2020. godine, u ukupnom iznosu od 3.242.600 KM. Donošenjem Odluke o uspostvi tzv. Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta 2016. – 2020., neutrošena finansijska sredstva iz jedne kalendarske/budžetske godine, prenose se u narednu kalendarsku/budžetsku godinu, dok god Projekat traje. Može se, sa sigurnošću, konstatirati da je Višegodišnji „Perspektiva“ projekat u dosadašnjih skoro punih pet godina (2016. - 2020.), realiziran vrlo uspješno i u skladu sa predviđenom dinamikom. Asistirano je ukupno 131 otpušteno lice i utrošeno 379.892,48 KM, sa prosječnom tranzicijskom asistencijom po jednom korisniku u iznosu od 2.976,95 KM, a neiskorištena finansijska sredstva iz budžeta za 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020. godinu u ukupnom iznosu od 910.107,52 KM prenose i udružuju sa sredstvima, koja će biti planirana kroz nastavak Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta u periodu 2021. – 2025. godinu. Detaljniji podaci o implementaciji Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta prikazani su na sljedećim tabelarnim i grafičkim pregledima:

Podaci o tranzicijskim asistencijama „Perspektiva“ programa za 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020 godinu prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	Aktivnost	Godina					Broj	Svega %
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.	Otpušteno	78	43	1	7	4	133	
2.	Registrirano	77	43	1	7	4	132	99,25
3.	Individualno savjetovano	77	43	1	7	4	132	100
4.	Pripremljeno projekata	77	43	1	7	4	132	100
5.	Odobreno projekata	77	43	1	7	3	131	99,24
6.	Asistirano	77	43	1	7	3	131	100
7.	Nije registrirano	1	0	0	0	0	1	0,75
8.	Nije prihvatilo asistenc.	0	0	0	0	0	0	0,00
9.	Monitorisano	77	43	1	2	0	123	93,89

Tabela 24: Pregled realizacije programa „Perspektiva“

8.4 Implementacija projekta zaštite mentalnog zdravlja

Za „Preventiva“ projekat zaštite mentalnog zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH u 2020. godinu, planirana su i odobrena finansijska sredstva u iznosu od 136.000 sa PDV-om i ista su obuhvaćena Planom nabavki MO BiH za 2020. godinu.

U skladu sa Odlukom Ministarstva odbrane BiH i Ugovorom zaključenim sa Zdravstveno-turističkim centrom „Banja Vrućica“ a.d. Teslić, Ministarstvo odbrane BiH realiziralo je, tokom 2020. godine, četiri uputa pripadnika OS BiH koji su se tokom godine vratili iz operacija podrške miru ili drugih misija u inostranstvu, na mjere preventivne zaštite mentalnog

zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije (tzv. program dekompresije), tako da ukupni troškovi programa dekompresije za usluge četvorodnevno smještaja, korišćenja kapaciteta za odmor i relaksaciju i ishrane za svih 155 lica (146 vojnika plus psiholozi) koja su asistirana po osnovu ovog Ugovora sa ZTC-om iznose 60.744,50 KM.

Ostali neutrošeni iznos (75.255,50 KM) krajem ove godine alociran je i iskorišten za druge prioritetne namjene unutar budžeta MO BiH (višegodišnji projekti).

Za „Preventiva“ projekat zaštite mentalnog zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH u 2021. godinu, planirana su sredstva u iznosu od 153.000 KM sa PDV-om i ista su obuhvaćena Planom nabavki MO BiH za 2021. godinu.

Pregled sa strukturom aktivnosti u sklopu ovoga projekta sadržan je u tabeli:

AKTIVNOST	CRT				Odj za regr. KUP	ZŠ OS BiH	UKUPNO
	Čapljina	Sarajevo	B.Luka	Tuzla			
Prvi intervju psihologa	67	0	0	19	0	0	86
Drugi intervju psihologa	9			0	0	0	9
Treći intervju psihologa	0	0			0	0	0
Četvrti intervju psihologa	0				0	0	0
Peti intervju psihologa	0		0			0	0
Individualno savjetovanje	0	40	0	34	125	33	232
Grupno savjetovanje	120	113	0	52	321	12	618
Psihološko ispitivanje sposobnosti	0	621	0	421	342	371	1755
Procjena strukture ličnosti	120	806	0	417	380	244	1967
Mjere rehabilitacije		25	0	22	71	23	141
Pojačan nadzor	0				0	0	0
Kontrolni pregled	0			0		0	0
Dodatne mjere rehabilitacije	0				0	0	0
Završni pregled i mišljenje psihologa	0			0	2	0	2
Timska analiza	0		0		53	40	93
Liječenje u zdravstvenoj ustanovi		0				0	0
Zaključenje i arhiviranje predmeta	0				0	0	0
S V E G A	316	1605	0	965	1294	723	4903

Tabela 25: Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“

8.5 Obuka i usavršavanje

Od ukupno planiranih 738 pripadnika MO i OS BiH, tokom 2020. godine, razne vidove obuke pohađalo je 607 pripadnika, što predstavlja realizaciju od 82,23%. Od ovog broja 69 lica su bili pripadnici MO BiH dok su ostalih 538 bili pripadnici OS BiH. Od ukupnog broja upućenih 71 je bila žena ili ukupno 11,70%. Manji broj upućenih od planiranog rezultat je odgađanja aktivnosti od strane organizatora, kao i od strane MO BiH, a u vezi sa pandemijom COVID-19. Obukom u zemlji obuhvaćeno je 317 pripadnika, a obukom u inostranstvu 290 pripadnik MO i OS BiH. U tabelama koje slijede prikazani su pokazatelji o realizaciji obuke u 2020. godini:

Aktivnost	Mjesto	Broj aktivnosti	Broj upućenih lica							UKUPNO
			OF	PODOF	VOJ	CL	DS	Zap	KNO	
Kursevi	van BiH	69	53	9	3	1	1	0	0	67
	u BiH	5	9	62	62	1	0	0	0	134
Seminari	van BiH	3	5	2	0	0	0	0	0	7
	u BiH	3	0	0	0	0	6	0	0	6
Konferencije	van BiH	5	9	0	0	0	2	0	0	11
	u BiH	4	4	3	0	0	0	0	0	7
Vježbe	van BiH	2	5	7	26	2	0	0	0	40

	u BiH	1	1	0	0	0	0	0	0	1
Ostalo	van BiH	42	60	28	3	0	1	0	0	92
	u BiH	15	72	31	54	1	11	0	0	169
UKUPNO	van BiH	121	132	46	32	3	4	0	0	217
	u BiH	28	86	96	116	2	17	0	0	317
SVEGA		149	218	218	142	148	5	21	0	534

Tabela 26: Pregled realizacije raznih vrsta edukacije u zemlji i inostranstvu

Država	Nivo vojno-stručnog usavršavanja i školovanja							Svega
	General štabno usavršavanje	Komandno štabno usavršavanje	Vojne akademije	Akademija glavnih narednika	Visoka podoficirska škola	Ostali nivo usavršavanje.		
Austrija			4					4
Grčka	1	3	0			1		5
Hrvatska	2	7	8		1			18
Italija			1					1
Njemačka		1	0					1
Pakistan		1	0					1
SAD	1	2	1	1				5
Sjeverna Makedonija			6					6
Srbija	3	7	4					14
Turska	0	0	14			0		14
UK Velike Britanije i Sjeverne Irske	1	0	3					4
SVEGA	8	21	41	1	1	1		73

Tabela 27: Pregled školovanja kadeta i vojno – stručno usavršavanje pripadnika

Dakle, na školovanju van zemlje u 2020. godini upućeno je ukupno 73 lice, dok je na istim nivoima 2019. godine bilo upućeno 94 lica. U 2020. godini školovanje van zemlje je završilo 59 polaznika, od čega su 31 oficir, 2 podoficira i 27 kadeta. Pregled upućivanja na školovanje kadeta na Vojnim akademijama u inostranstvu u 2020. godini, prikazan u sljedećoj tabeli:

Rb.	Država	Broj ponuđenih mjesta	Broj prijava	Odbijene prijave	Pozvano na testiranje	Testirano	Zadovoljilo uslove konkursa	Upućeno na ljekarski pregled	Nije zadovoljilo na ljekarskom pregledu	Spremno za upućivanje	Upućeno	Napomena
1.	Austrija	5	8	2	6	6	4	4	0	4	4	
2.	Grčka	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.	Hrvatska	10	26	9	17	17	8	8	0	8	8	
4.	Italija	1	2	1	1	1	1	1	/	1	1	
5.	Njemačka	5	5	0	5	4	2	2	0	2	0	2 kadeta bit će upućena u

												SR Njemačku u januaru 2021. godine
6.	SAD	2	6	4	2	1	1	1	0	1	1	Za VVA OS SAD nije bilo upućenih kandidata. Procedura 1. faze za W. Point, Klasa 2025: do 31.12.2021.
7.	Sjeverna Makedonija	6	13	5	8	8	7	6	/	6	6	
8.	Srbija	16	16	6	10	7	5	5	1	4	4	
9.	Turska	14	30	3	27	24	21	14	/	14	14	
10.	UK Velike Britanije i Sjeverne Irske	3	8	3	5	5	4	3	/	3	3	
	UKUPNO	64	114	33	81	73	53	44	1	43	41	

Tabela 28: Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inostranstvu

Prilikom proces izbora kandidata za školovanje na vojnim akademijama u inostranstvu evidentirani su sljedeći izazovi:

- Relativno nizak broj prijavljenih kandidata za školovanje, odnosno u prosjeku 1,78 lica na jedno upražnjeno mjesto.
- Visok procenat broja prijave lica koja ne zadovoljavaju formalne opšte i posebne uslove konkursa, odnosno 29,94%.
- Svaka zemlja partner zadržava pravo na specifične uslove u pogledu selekcije i hodograma do konačnog odabira.
- Pandemija COVID-19 je izazvala usložnjavanje procedura odabira kandidata za kadete OS BiH.

Dodatni problem je napuštanje školovanja na Vojnim akademijama tako da je iste u toku školske 2020. godine školovanje napustilo 12 kadeta i to:

- Republika Austrija 4 kadeta;
- Republika Hrvatska 2 kadeta;
- Republika Srbija 2 kadeta;
- Republika Turska 3 kadeta; i
- Savezna Republika Njemačka 1 kadet.

NAZIV PROGRAMA	Broj polaznika		Organizaciona jedinica	
	Planirano	Upućeno	MO BiH	OS BiH
IPCP	54	54	5	49
M2M	423	333	9	324
IMET	17	14	1	13
PSOTC	8	1	0	1
VJEŽBE	55	55	0	55
Međun. i regionalna saradnja	2	2	1	1
DEEP	6	0	0	0
Usavršavanje i obuka	14	14	14	0
Bilateralna saradnja	157	134	38	95

UKUPNO	VAN BIH	336	290	47	243
	U BIH	402	317	22	295
	SVEGA	738	607	69	538

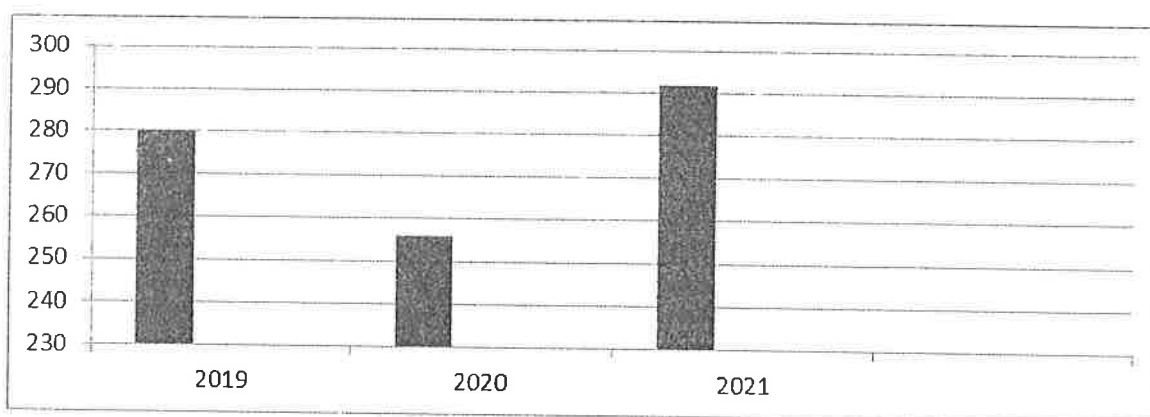
Tabela 29: Pregled po svim vidovima obuke i po vrstama programskih i planskih aktivnosti

GODINA	PLANIRANO	UPUĆENO	RAZLIKA	REALIZACIJA %	MO BIH	OS BIH
2019.	1646	1587	59	96,41	170	1417
2020.	738	607	131	82,23	69	538

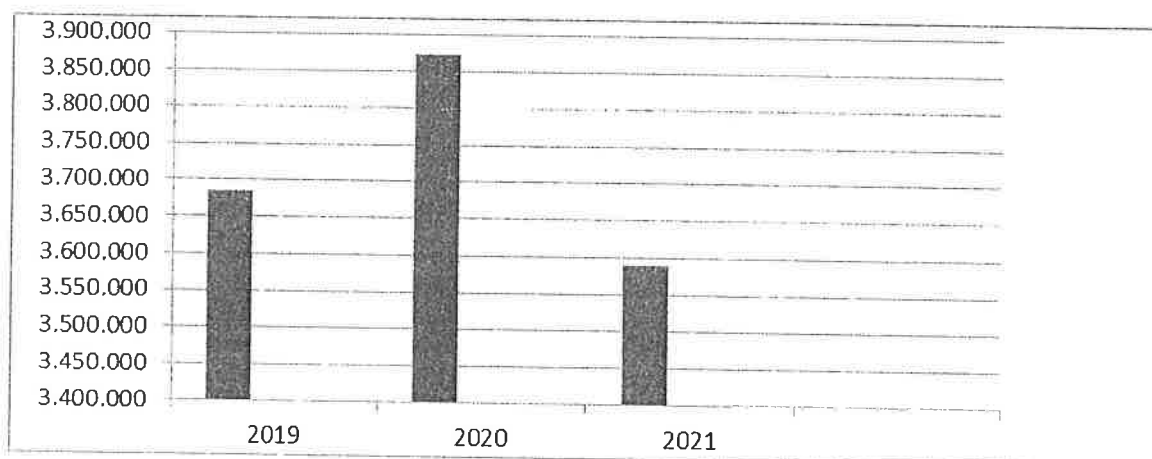
Tabela 30: Uporedni pregled obuke

Događaji obuke planirani po Godišnjim planom obuke (GPO) za 2020. godinu su djelimično realizovani. Naime, događaji do mjeseca aprila tekli su u skladu sa planom, a nakon toga zbog proglašenja pandemije realizacija istih je prilagođavana propisanim mjerama zaštite od virusa. Određeni događaji su otkazivani, a oni koje je bilo moguće realizovati uz podršku online platformi (kursevi u KOiD) su na taj način i provedeni. Bitno je napomenuti da je zbog pojave pandemije COVID19 otakazana vježba „DINAMIČAN ODGOVOR 20-6“, te je umjesto iste realizovana vježba CPX/CAX „COVID 19“. Takođe, pored realizacije navede vježbe izvršeno je i NEL1 ocjenjivanje deklarirane bataljonske grupe lahke pješadije po OCC E&F na GPO Manjača.

Za realizaciju 256 događaja obuke u 2020. godini bio je odobren utrošak od 3.874.800,00 KM. Za narednu (2021.godinu) za ukupno 292 događaja obuke projektovan je utrošak cca 3.590.000,00 KM.

Dijagram 8: Uporedba broja događaja obuke

Dijagram 9: Uporedba planiranih i odobrenih finansijskih sredstava za obuku u periodu 2019-2021.godina

Iz gore prikazanih uporednih podataka kada se posmatra broj događaja i projektovani i odobreni utrošak finansijskih sredstava za realizaciju GPO, evidentno je da je broj planiranih događaja obuke za 2021. godinu znatno veći od broja planiranih i realizovanih događaja u 2020. godini, dok su istovremeno planirana (odobrena) finansijska sredstva za realizaciju GPO znatno manja u odnosu na 2020. godinu, zbog čega se mogu očekivati značajne poteškoće u realizaciji planiranih aktivnosti.

8.6 Reguliranje zdravstvenog i penzijsko invalidskog osiguranja pripadnika

Regulisanje zdravstvenog i PIO pripadnika MO i OS BiH tokom 2020. godine bilo je po planu. U saradnji sa entitetskim zavodima redovno je izvršavano prijavljivanje svih novoprimiteljenih lica u OS BiH. Poseban problem u ovom segmentu predstavlja nepostojanje zakonskog rješenja za rezidente u Federaciji BiH, gdje se prijave o nesreći na poslu za PVL zadržavaju u MO BiH, jer nadležni inspektori u Federaciji BiH ne ovjeravaju povrede na radu, jer nisu po zakonu nadležni za pripadnike OS BiH i policije. Dokumentacija se dostavlja licima kako bi ista mogla da pravdaju bolovanje ili da im se izvrši refundiranje troškova liječenja i drugo.

8.7 Aktivnosti u oblasti ravnopravnosti spolova

Nastavljene su aktivnosti na podizanju svijesti o ravnopravnosti spolova, a u cilju veće participacije žena u vojnim strukturama i njihove afirmacije kao nositeljica rukovodećih/komandnih pozicija u institucijama odbrane, zastupljenosti žena u VDP i povećanog učešća žena u mirovnim misijama. Kroz tri opća cilja Akcionog plana za implementaciju UNSCR 1325 u Bosni i Hercegovini za period 2018.- 2022. godina, određene su obaveze za Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine. Osim toga, pripadnici Ministarstva obrane BiH, kao članovi Koordinacionog odbora za praćenje Akcionog plana, u svrhu ispunjenja trećeg strateškog cilja navedenog Akcionog plana u razdoblju od 2018. do 2022. godine pod nazivom „Unaprijeđeni uslovi i pristup provedbi AP UNSCR 1325“, određeni su da sudjeluju kao nositelji ili partneri u čitavom nizu aktivnosti koje kao cilj imaju poboljšanje mehanizama i instrumenata za provedbu AP za UNSCR 1325 te poboljšanje saradnje sa drugim institucijama koje direktno ili indirektno doprinose ostvarenju ciljeva Akcionog plana.

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine je u cilju unaprijeđenja stanja u ovoj oblasti ostvarilo korisnu saradnju sa svim relevantnim institucijama, vladinim i nevladinim organizacijama, kao i sa državama u regionu. U tom kontekstu, izvršena je identifikacija postojećih pravnih propisa u sistemu odbrane (ukupno 327), te je kreirana metodologija i matrica za analizu propisa koji se treba koristiti u radu na propisima u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova i Zakonom o zabrani diskriminacije, kao i ostalim relevantnim propisima koji regulišu ove oblasti. Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine je realizovalo Zaključke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o politici nulte tolerancije prema djelima seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu spola. Radi toga je imenovana savjetnica za prevenciju uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu.

Prema posljednjim analizama podataka od ukupnog broja zaposlenih u OS BiH 6,4 % su žene PVL, a 24,6 % žene civilna lica na službi u OS BiH. Procenat žena u odnosu na ukupan broj PVL i CL u OS BiH je 8,1 %. Najveći procenat žena PVL je u kategoriji vojnika 9,2 %, što je povezano sa procesom podmlađivanja ljudstva u OS BiH. Procenat žena PVL je u kategoriji oficira 4,5 %, a u kategoriji podoficira 4,2 % . U OS BiH od ukupno popunjene 743 rukovodne dužnosti 19 zauzimaju žene ili 2,6 %. U OS BiH od ukupno popunjenih 2026 komandnih dužnosti 77 zauzimaju žene ili 3,8 %.

Preporuka Ministarstva odbrane BiH je da se prilikom svakog prijema kandidata u profesionalnu vojnu službu, od ukupnog broja primljenih kandidata primi 10% žena, u skladu sa listama uspješnosti. U MO BiH žena je ukupno 44,5 %, a u kategoriji državnih službenika je od

ukupno 148 državnih službenika, žena 61 ili 41,2%. U kategoriji imenovana lica ukupno je 14 osoba od toga su 2 žene ili 14,2 %. U kategoriji rukovodeći državni službenici nema žena i u kategoriji zaposlenici od ukupno 85 lica, žena je 51 ili 60 %. U MO BiH od ukupno popunjenih 33 rukovodećih pozicija 7 zauzimaju žene ili 22%.

Od ukupnog broja upućenih lica u 2020. godini na sve vidove obuke žena je ili 8,9%. Od ukupnog broja pripadnika OS BiH koji su u 2020 godini učestvovali u mirovnim misijama 10,85 % su žene pripadnice OS BiH. (Ukupno 25 žena – 3 oficira, 4 podoficira i 18vojnika) MO BiH i OS BiH su u nastavne planove i programe uvrstili teme iz oblasti rodne ravnopravnosti. Svi oficirski i podoficirski kursevi o mirovnim operacijama imaju gender-modul u trajanju od 1 do 3 sata koji uključuje teoretsko predavanje i kratku praktičnu vježbu/diskusiju.

U toku izvođenja osnovne vojne obuke kandidata za prijem u PVS (vojničke, podoficirske i oficirske) izvode se obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti. MO i OS BiH imaju 15 certifikovanih instruktora za rodnu ravnopravnost.

Ministarstvo odbrane BiH, zajedno sa ministarstvima odbrane Makedonije, Crne Gore i Srbije, učestvuje u nastavku regionalnog projekta: “Podrška integraciji načela rodne ravnopravnosti u reformu sektora bezbednosti na Zapadnom Balkanu“ u organizaciji UNDP/SEESAC. U okviru ovog projekta, dva puta godišnje se održavaju redovni sastanci predstavnika mehanizama za rodnu ravnopravnost ministarstava odbrane i oružanih snaga Zapadnog Balkana kao i sastanci trenera za rodnu ravnopravnost. Ovi sastanci predstavljaju oblik razmjene iskustava i naučenih lekcija. U okviru ovog projekta predstavnici MO BiH su uključeni i dvije radne grupe. Regionalnu radnu grupu zaduženu za izradu druge regionalne studije o položaju žena u oružanim snagama na Zapadnom Balkanu i Radnu grupu za izradu Regionalnog priručnika o spriječavanju i reagovanju na rodno zasnovanu diskriminaciju, seksualno uznemiravanje i zlostavljanje u Ministarstvima odbrane i oružanim snagama zemalja Zapadnog Balkana. Redovno se ažuriraju: baza podataka o zastupljenosti žena u vojnim strukturama, baza podataka o sudjelovanju u mirovnim misijama razvrstana po spolu, a formirane su: baza podataka osoba koje su stekle zvanje instruktora za obuku pripadnika/ca koji se angažuju u mirovnim misijama i baza podataka o osobama koje su stručno obučene o pitanjima rodne ravnopravnosti.

9. Nabavka i logistika

Težište rada u oblasti nabavke i logistike u 2020. godini bilo je usmjereno na realizaciji poslova i zadataka:

- Realizacija Plana nabavki za 2020. godinu i odobrenih višegodišnjih projekata;
- Realizacija plana rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a;
- Primopredaja neperspektivne nepokretne imovine i ostale pokretne imovine MO i OS BiH vladama entiteta;
- Izrada i ažuriranje podzakonskih akata iz oblasti logistike i nabavke;
- Održavanja i remont borbene, neborbene i vazduhoplovne tehnike u skladu sa prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima;
- Nastavak modernizacije skladišta NVO prema NATO standardima;
- Razvoj kapaciteta za potrebe vršenja vazduhoplovne medicinske evakuacije „MEDEVAC“;
- Nastavak razvoja sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta;

9.1 Perspektivna i neperspektivna nepokretna vojna imovina

Tokom 2020. godine provedene su aktivnosti koje se odnose na status nepokretne vojne imovine. Izvršena je priprema pravno-tehničke dokumentacije za zaključivanje sporazuma o rješavanju statusa nepokretne imovine. Kada je riječ o primopredaja neperspektivne nepokretne imovine MO OS BiH u 2020. godini je izvršena predaja jedne lokacije i dijelovi od dvije lokacije, kako slijedi: Kasarna Šemso Baručija -Velešići Opština Novo Sarajevo (kompletna lokacija je predata); Skladište Matrez Visoko-dio (samo jedan objekat), te se čine dodatni naponi kako bi se predala cijela lokacija; i Skladište „Car Dušan“ Rudo-dio (predata 3 magacina).

U više navrata je pisano vladama entiteta za predaju neperspektivnih lokacija koje se mogu odmah predati.

U tabeli koja slijedi, prikazani je izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno-knjižnog stanja perspektivne nepokretne imovine:

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine	63
2.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine i Državu Bosnu i Hercegovinu	33
3.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija kod kojih je izjednačeno katastarsko i gruntovno stanje (gdje postoji zemljišna knjiga) ali nije proveden postupak knjiženja od strane Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine	5
4.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija za koje je potrebno donijeti posebnu odluku	6
5.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija kod kojih je u toku provođenje cijepanja kod nadležnog općinskog organa	0
6.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija kod kojih nije izjednačeno katastarsko i gruntovno stanje i koje nisu uknjižene od strane Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine	13
7.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija za koje je neophodno provesti postupak pribavljanja (kupovine, razmjene, prijenos imovinskih prava na MO BiH odnosno Države Bosne i Hercegovine, itd.)	2
8.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija za koje je Sud Bosne i Hercegovine donio presudu o knjiženju na Bosnu i Hercegovinu koja nije provedena	1
9.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija koje su u posjedu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine za koje još uvijek nije definiran imovinsko-pravni status i način daljeg korištenja u smislu imovinskog prava nad njima	3

Tabela 31: Izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja

Izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja uzimajući u obzir Odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine, (koja nije stupila na snagu)

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Perspektivne vojne lokacije	57
2.	Perspektivne vojne lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo odbrane i Državu Bosnu i Hercegovinu	31
3.	Lokacije koje će prilikom stupanja na snagu Odluke postati neperspektivne	7
4.	Lokacija koja će se prilikom stupanja na snagu Odluke iz neperspektivnih vratiti u perspektivne	1

Tabela 32: Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine, (koja nije stupila na snagu)

9.2 Rješavanje viškova naoružanja i nestabilne municije OS BiH

U 2020. godini je planom rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a planirano da se isto vrši demilitarizacijom MiMES-a u sljedećim kapacitetima i subjektima:

- Metodom delaboracije i spaljivanja (lokacija „3.maj“ Doboj) 162,69 tona;
- Metodom otvorene detonacije i spaljivanja (poligon „Glamoč“) .315,82 tona;

Subjekti koji su vršili demilitarizaciju u kapacitetima OS BiH na lokaciji „3.maj“ Doboj je TROM/GLB/KL OS BiH, a na poligonu „Glamoč“ su OS BiH i „Tetra Tech“ (preko tehničkog aranžmana)

c) Civilnim kapacitetima..... 47,64 tona.

(Privredni subjekti kapaciteti izvan sistema odbrane i to preko UNDP (u BiH i putem regionalnog pristupa izvan BiH) preko projekata EU STAR i EXPLODE+)

Pokazatelji rezultata uništenja MiMES-a u posljednjih 14 godina prikazani su u tabeli i dijagramu koji slijede:

RB	GODINA	Doboj (tona)	Glamoč (tona)	Civilni kapaciteti (tona)	SVEUKUPNO (tona)
1.	2006.	1040	188		1855
2.	2007.	974	218		2022
3.	2008.	974	142		1814
4.	2009.	695	284		1124
5.	2010.	838,3	296,4		1640,7
6.	2011.	656,7	435		1115,9
7.	2012.	460,4	396,2		856,6
8.	2013.	517	380,6		897,6
9.	2014.	794,1	374,6		1168,7
10.	2015.	1250	585,9		1835,9
11.	2016.	1106,2	607,9		1902,10
12.	2017.	1113,87	499,26		1613,13
13.	2018.	1279,93	503,66		1783,59
14.	2019.	586,07	433,49	474,59	1494,15
15.	2020.	162,69	315,82	47,64	526,15

Tabela 33: Uporedni pregled dinamike uništenja MiMES-a

9.3 Strana vojna pomoć

Obim strane vojne pomoći, tokom 2020. godine, prikazan je u tabeli koja slijedi:

Red. br.	DONATOR	VRSTA DONACIJE	VALUTA	VRIJEDNOST
1.	Vlada SAD- BK-B-UBK	Vozila HMMWV (14 komada)	USD	2.794.492,45
2.	Vlada NR Kine	Inžinjerijska vozila (16 kom) sa pripadajućom opremom	CHY	10.000.000,00
3.	Vlada R Turske	Usluge remonta dijelova i sklopova helikop. UH-1H	USD	588.180,00

4.	Vlada R Turske	Dijelovi i oprema za helikoptere UH-1H	USD	571.920,00
5.	Vlada SAD-BK-B-IMET	Literatura za učenje engleskog jezika	USD	29.865,00
UKUPNO:			USD	3.984.457,65
			CHY	10.000.000,00

Tabela 34: Pregled strane vojne pomoći

9.3.1 Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19 u MO i OS BiH

R/B	NAZIV MS	J/M	KOLIČINA
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od Vlade SAD			
1.	Dital 5/1 kg	kom	30
2.	Hygienic aseptic PRO 1000 ml		50
3.	Pumpa 8 litara		6
4.	Vizir		200
5.	Kecelja		50
6.	Rukavice		50
7.	Clorex 950 ml		9
8.	Lunch paket 12/1	pak	54
9.	Voda 0,5l 12/1		50
10.	Vreće za smeće	kom	600
11.	Velike hirurške rukavice crne 50/1	pak	3
12.	Male hirurške rukavice 100/1		12
13.	Sterilne rukavice 100/1		2
14.	Velike hirurške rukavice 100/1		2
15.	Ubrus maramice (za masne površine) 400/1		9
16.	Izbjeljivač (hlor) 3,5l	kom	6
17.	Kanta za vodu (čišćenje) 12l		2
18.	Sprej boca		1
19.	Ručnici za jednokratnu upotrebu		160
20.	Jednokratni zaštitni mantil		100
21.	Termalni pokrivač		10
22.	Zip vrećice 12x12		500
23.	Zip vrećice 6x6		100
24.	Sprej boca Clorox 1l	1	
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane NATO Štaba u Bosni i Hercegovini			
25.	Sredstvo za dezinfekciju (BIO Envirion - koncentrat)	litar	100
26.	Leđna prskalica za dezinfekciju (ručna - 5 litara)	kom	100
27.	Leđna prskalica za dezinfekciju (motorna DM-14P)	kom	8
28.	Zaštitne naočare	kom	100
29.	Zaštitna maska (jednokratna - platnena)	kom	1000
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane Vlade Velike Britanije			
30.	Sterilne rukavice	par	1390

31.	Zaštitne maske	kom	1000
32.	Sredstvo za dezinfekciju Supra All	litar	175
33.	Vakum čistač Karcher	kom	2
34.	Visoko tlačni perač Karcher	kom	2
35.	Dozator za tečni sapun	kom	30
36.	Pumpa za dezinfekciju	kom	13
37.	Tečni sapun	litar	135
38.	Četke za pod	kom	30
39.	Maramice za pod	kom	30
40.	Crijevo za vodu sa dodacima 20 M	kom	4
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane Vlade Malezije			
41.	Zaštitna maska - jednokratna	kom	300.000

Tabela 35: Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19

9.4 Ugovaranje nabavki roba i usluga

Plan nabavke MO BiH za 2020. godinu je urađen na osnovu planova koje su dostavili Program menadžeri i usklađen sa prijedlogom Budžeta MO BiH za 2020. godinu, a koji je obuhvatio sve bitne elemente: vrsta nabavke, postupci za nabavku, rokovi otpočinjanja i nosioci aktivnosti, predmet nabavke i odobreni budžet za predmete nabavke. Pokazatelji o realizaciji Plana nabavke za 2020. godinu prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R/B	PLAN NABAVKE	VRIJEDNOST (KM)
1.	Po planu nabavke za 2020. godinu	32.866.019,04
2.	Izuzeto iz Zakona o javnim nabavkama	4.512.391,85
3.	Postupci nabavki započeti u 2019.g. a završeni 2020. g	585.752,42
4.	Za ugovaranje	27.767.874,77
5.	Pokrenute nabavke	28.446.133,05
6.	Ugovoreno	15.021.164,83
7.	U statusu pokrenuto, a još uvijek neugovoreno	7.698.280,29
8.	Razlika procijenjeno/ ugovoreno (ostvarene uštede)	2.233.845,35
9.	U statusu: referat zaprimljen-postupak nije pokrenut	3.492.842,58

Tabela 36: Realizacija Plana nabavke

Planom nabavke za 2020. godinu planirana je nabavka roba, usluga ili radova po osnovu tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od **32.866.019,04 KM** uključujući i nabavke po osnovu doniranih sredstava (**352.375,00 KM**). Od planiranih nabavki iz Zakona o javnim nabavkama izuzete su nabavke u vrijednosti od **4.512.391,85 KM** ili **13,73 %** planiranih nabavki. Na stvorene obaveze iz 2019. godine odnosi se **585.752,42 KM** ili **1,78 %**. Za pokretanje nabavki po Planu nabavke roba, usluga ili roba za potrebe MO BiH u 2020. godini procijenjena vrijednost predmeta nabavki iznosi **27.767.874,77 KM** ili **84,49 %**. U 2020. godini pokrenuto je referata ili postupaka nabavke u ukupnoj vrijednosti **28.446.133,05 KM**. Razlika novčanih sredstava između stavki „za ugovaranje“ i „pokrenute nabavke“ u iznosu od **678.258,28 KM** nastala je iz razloga što se odustalo od određenih nabavki koje su već bile pokrenute da bi se namirila nedostajuća novčana sredstva za plate i naknade.

U toku 2020.godine sklopljeno je ugovora u vrijednosti od **15.021.164,83 KM** ili **54,74 %**, dok se u procesu ugovaranja nalaze postupci u vrijednosti od **7.698.280,29 KM** ili **28,05 %**. Nisu pokrenuti postupci za predmete nabavke u vrijednosti **3.492.842,58 KM** ili **12,73 %** od planiranih nabavki. Razlog za ne pokretanje određenih referata je što je budžet za 2020. godinu usvojen u drugoj polovini godine te nije bilo dovoljno vremena da se provedu postupci u vezi sa kapitalnim

ulaganjima. Nakon izvršenih analiza, a imajući u vidu ostvarene uštede u vrijednosti **2.233.845,35 KM** u odnosu na procijenjene i ugovorene vrijednosti nabavke, te da je iznos od **3.300.000 KM** preusmjeren za finansiranje višegodišnjih projekata, koji su ranije podržani od VM BiH, može se zaključiti da je realizacija PN za 2020. godinu **95,47 %**. Provedena je procedura za 244 postupaka nabavke u 2020. godini, o čega 209 postupaka na teret tekućih izdataka i 35 postupaka kapitalnih izdataka.

R.B.	STRUKTURA PROVEDENIH POSTUPAKA	VRIJEDNOST/KM
1	Okvirni sporazum (2020)	8.136.118,47
2	Otvoreni postupak (2020)	7.679.723,03
3	Konkurenski postupak (2020)	88.097,83
4	Anex II dio b) i c) (2020)	930,856,20
5	Direktni postupak (2020)	333.885,97
6	Pregovarački postupak (2020)	650.678,39
7	Izuzeće	27.102,91
8	Postupci provedeni u 2019 (Otvoreni postupak)	302.132,22
9	Postupci provedeni u 2018 (Otvoreni postupak)	1.539.907,20
10	Postupci provedeni u 2017 (Otvoreni postupak)	49.190,90
UKUPNA VRIJEDNOST PROVEDENIH POSTUPAKA:		18.718.737,09

Tabela 37: Struktura provedenih postupaka nabavke

Takođe, važno je napomenuti da je u sklopu višegodišnjeg projekta nabavke motornih vozila za potrebe OS BiH realizovana nabavka novih motornih vozila u iznosu od 6.030.188,02 KM bez PDV-a, odnosno 7.055.320,00 KM sa PDV-om.

9.5 Održavanje

Tokom 2020. godine održavanje materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH nije u potpunosti realizovano u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima i Planom nabavki MO BiH i OS BiH za 2020. godinu. Razlog nedovoljne realizacije utroška odobrenih budžetskih sredstava je što procedure ugovaranja za određene grupe sredstava nisu završene ni do kraja ove godine. Nije ugovoreno održavanje sljedećih sredstava:

- Održavanje naoružanja i vojne opreme u iznosu od 72.000 KM,
- Usluge održavanja oklopnih vozila u iznosu od 70.000 KM,
- Usluge održavanja DMS sistema 60.000 KM,
- Nabavka rezervnih dijelova i opšta opravka r/d i sklopova za helikoptere Mi-8 i UH-1H u iznosu od 930.000 KM,
- Dio usluga održavanja motornih vozila za regiju Sarajevo, Banja Luka i Tuzla u iznosu od 230.000 KM,
- Usluge održavanja vozila i sredstava PVO u iznosu od 195.000 KM,
- Generalni remont helikoptera u iznosu od 7.480.000 KM.

Poseban problem predstavlja ugovaranje generalnog remonta helikoptera Mi-8, a vremenski resursi većine helikoptera su istekli. Operativnost helikoptera u 2020. godini je na najnižem nivou od osnivanja OS BiH. Rješenje problema je nabavka novih helikoptera, a nabavka će se realizovati putem ugovora o udruživanju finansijskih sredstava sa Vladom SAD.

Neke aktivnosti iz plana nabavke su ugovorene, ali će njihova realizacija biti prenešena u 2021. godinu, a to su:

- nabavka rezervnih dijelova za helikoptere UH-1H u iznosu 111.150 KM,

- nabavka rezervnih dijelova za helikoptere Gazela u iznosu od 181.584 KM,

Realizacija svih usluga održavanja motornih vozila i opreme u 2020. godini je vršena na osnovu 65 potpisanih ugovora. Većina ugovora je zaključena na osnovu važećih okvirnih sporazuma. Ukupno odobrena finansijska sredstva za usluge održavanja motornih vozila nakon restrukturiranja su iznosila 1.127.902 KM (bez održavanja vozila za VDP). Od navedene sume vrijednost utrošenih finansijskih sredstava iznosi 627.645 KM (plaćeno + narudžbenice), što je 56% od ukupne sume.

Problemi u realizaciji ugovora su nastali krajem 2019. godine kada se primjenio stav da samo 10% vrijednosti ugovora može biti realizovano na rezervne dijelove koji nisu specificirani u ugovoru. S obzirom da većina TMS ima više hiljada rezervnih dijelova i da nije moguće predvidjeti sve rezervne dijelove koji će biti zamjenjeni tokom ugovornog perioda, došlo je do problema u realizaciji ugovora. U formaciji OS BiH se nalazi zastarjela tehnika, pa su kvarovi nepredvidivi i veoma brzo se utroši 10% vrijednosti ugovora na rezervne dijelove koji nisu specificirani u ugovoru. Preostala vrijednost ugovora se ne može utrošiti, jer se tokom defekataže uvijek pojave dijelove koje treba zamjeniti a nisu specificirani u ugovoru. Kao rješenje nastalog problema predlaže se da se u ugovorima ukine klauzula od „10%“, kako je ranije bilo, čime bi se realizacija ugovora maksimalno povećala.

U protekloj godini MO BiH nije imalo nijedan sklopljen ugovor za održavanje naoružanja i vojne opreme, iako je bilo odbreno 327.980 KM. Firme koje su kvalifikovane za ove poslove nemaju regulisane poreze i doprinose, pa nisu u mogućnosti dostaviti valjane ponude.

Održavanje motornih vozila i opreme u radioničkim kapacitetima OS BiH izvodi se u malom obimu, jer nije izvršena nabavka planiranih rezervnih dijelova, izuzev nekoliko stavki za VW program. Takođe radionicama u sastavu OS BiH nedostaje potrošni materijal, dio alata i opreme za dijagnostiku. Formirana je stručna ekipa za analizu stanja u radioničkim kapacitetima OS BiH radi njihovog stavljanja u funkciju.

Realizirane usluge održavanja tokom zadnje dvije godine prikazane su u tabeli koja slijedi:

R/b	TEKUĆE ODRŽAVANJE AKTIVNOST	Vrijednost ugovorenih usluga održavanja TMS u KM	
		2019. godina	2020. godina
1.	Održavanje borbenih vozila:		
	- Tenkovi i transporteri	0,00	0,00
	- Naoružanje i vojna oprema	<u>6.689,00</u>	<u>0,00</u>
		6.689,00	0,00
2.	Održavanje i delaboracija municije	0,00	0,00
3.	Održavanje neborbenih vozila:		
	- Tehnički pregled vozila	104.600,00	106.000,00
	- Putnička, kombi i terenska vozila	457.000,00	418.431,00
	- Teretna, specijalna, priključna vozila, autobusi i inž. i deminerske mašine	888.283,00	689.094,00
	- Usluge servisiranja novih vozila pod garancijom	<u>53.000,00</u>	<u>41.183,00</u>
	UKUPNO:	1.502.852,00	1.254.711,00
4.	Održavanje vazduhoplovstva:		
	- Tekuće održavanje letjelica	218.000,00	195.000,00
	- Remont rezervnih dijelova i sklopova za helikoptere	423.032,00	549.900,00
	- Nabavka rezervnih dijelova za helikoptere	495.334,00	567.000,00
	- Remont helikoptera Mi-8	0,00	0,00
	- Kalibracija alata i ispitno-mjerne opreme	<u>15.930,00</u>	<u>23.998,00</u>
		1.152.296,00	1.335.898,00

	UKUPNO:		
5.	Održavanje ostalih sredstava:		
	- Intendantska TMS	61.531,00	23.019,00
	- Telekomunikacijska TMS	106.000,00	112.000,00
	- Informatička i biro oprema	135.392,00	126.359,00
	- Elektroenergetski uređaji i radionička oprema	96.246,00	93.000,00
	- Kalibracija alata, baždarenje vaga, čišćenje rezervoara i druge usluge održavanja.	<u>83.375,00</u>	<u>53.000,00</u>
	UKUPNO:	482.544,00	407.378,00
UKUPNO		3.144.381,00	2.997.987,00

Tabela 38: Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja

Ukupna vrijednost ugovorenih usluga tekućeg održavanja motornih vozila, naoružanja i vojne i druge opreme u 2020. godini iznose 2.997.987,00 KM, što je manje oko 150.000 KM u odnosu na 2019. godinu. Razlog je što u 2020. godini nije završena procedura ugovaranja nekih aktivnosti koje su gore navedene. Zbog zastarjelosti motornih vozila poseban problem predstavlja ugovaranje usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima. Primjera radi godina proizvodnja m/v DAF (koji su najmnogobrojniji) kreće se od 1979. do 1988. odine, što znači da je njihova starost od 32 do 41 godina. Mnogi r/d za navedena vozila se više ne proizvode ili ih je veoma teško obezbjediti. Slična situacija je i sa ostalim programima teretnih motornih vozila. Takođe, zbog različitih vrsta motornih vozila, tipova, modela, godina proizvodnje i lokacija upotreba neophodno je ugovoriti usluge održavanja sa velikim brojem ovlaštenih servisa, a što je veoma teško ili nemoguće uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

U poređenju sa predhodnom godinom došlo do povećanja operativnosti motornih vozila, jer je izvršena nabavka određenog broja novih vozila. Nabavkom novih vozila kroz višegodišnji projekat će se znatno poboljšati stepen operativnosti motornih vozila, a time i sposobnost OS BiH za izvršenje planiranih zadataka. Višegodišnji projekat „Osiguranje i unapređenje operativnosti m/v OS BiH u periodu 2016 - 2021. godina“, uključuje nabavku novih vozila i djelimično završavanje postojećeg voznog parka. Prvobitno planirana nabavka 205 m/v u vrijednosti od 21.211.000 KM i to, nakon korekcije projekta u sklopu njegove realizacije sada se planira nabavka 201 m/v. Do sada je završena tenderska procedura javne nabavke i odabir najpovoljnijih ponuđača za 13 LOT-ova. U okviru završenih 13 LOT-ova ugovorena je nabavka ukupno 175 vozila u ukupnoj vrijednosti od 14.155.677,94 KM od čega je isporučeno 116 motornih vozila, a u narednom razdoblju planirana je isporuka preostalih 59 motorna vozila. Sa ciljem nastavka i završetka procedure javne nabave po ovom višegodišnjem projektu u 2020. godini pokrenut referat i donesena Odluka o nastavku projekta za preostalih 6 LOT-ova odnosno 26 motornih vozila (autobusi, minibusevi, teretna vozila- cisterne, tegljači, hladnjače), a za koje su potrebna finansijska sredstva u iznosu od 7.055.322,06 KM.

9.6 Građevinarstvo i infrastruktura

9.6.1 Nastavak modernizacije skladišta NVO prema važećim NATO standardima

Projekat se razvija kroz program javnih investicija Bosne i Hercegovine, dok se sredstva u budžetu MO BiH ne planiraju, iako je osnovni zadatak OS podizanje standarda na uređenju skladišta. Kroz projekat SEFE UP i OSCE-a se podiže sigurnost skladišta kroz podizanje standarda tehničke i PPZ zaštite na 5 lokacije Krupa, Kula, TBT, Rabić i TROM Doboj.

- Urađena Rekonstrukcija i izgradnja kompletne ograde oko lokacije TROM Doboj
- Obezbeđena PP oprema za 5 lokacija
- Urađena nova hidrantska mreže na lokaciji TROM Doboj.
- Program pomoći kod već uspostavljenih sistema CCTV-a
- Kroz projekat EXPLOD preko UNDP-a kroz donaciju Kraljevine Saudijske Arabije, se poboljšava infrastruktura objekata na 2 lokacije za skladištenje MES-a Krupa i Kula.
- Krupa – Rekonstrukcija dva skladišna objekta i sanacija objekta komande i straže, kao i putnih komunikacija. U toku su radovi na rješavanju grijanja na lokaciji.
- Kula- Planska aktivnost na uređenju putnih komunikacija objekata i grijanja na lokaciji po projektima 2019-2020 sa realizacijom u 2020 godini.

9.6.1 Tekuće i investiciono održavanje objekata infrastrukture

Tabela koja slijedi sadrži uporedni prikaz utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture u zadnje tri godine:

	2018		2019		2020	
	Planirano	Realizovano	Planirano	Realizovano	Planirano	Realizovano
Električna energija	2.905.000	3.509.511	3.168.288	3.610.345	2.988.000	3.500.000
Isporuka toplotne energije	444.000	436.699	492.000	542.755	440.000	520.000
Zemni gas	100.000	63.179	100.000	69.150	100.000	74.000
Voda i kanalizacija	717.000	879.171	729.000	947.641	725.000	845.000
Održavanje zelenih površina	20.000	24.233	12.000	1.800	0	0
Usluge odvoza smeća	137.000	145.939	143.000	191.017	129.642	190.000
Unajmljivanje imovine	116.975	116.975	98.560	3.000	9.600	3.800
Ukupno komunalne usluge	4.439.975	5.175.707	4.742.848	5.365.708	4.392.242	5.133.800
Uslugen GZR	738.000	787.000	617.000	607.216	678.001	290.000
Usluge održavanja opreme	865.000	865.000	675.254	564.732	728.511	498.000
Usluge projektovanja i ispitivanja	36.000	32.715	30.000	0	41.700	5.148
Kapitalni izdaci	1.811.060	1.464.000	149.834	149.834	207.000	0
Ukupno gradjevina	3.450.060	3.148.715	1.472.088	1.321.782	1.448.212	793.148
Ukupno infrastruktura	7.895.035	8.065.690	6.159.936	6.734.782	5.840.454	5.926.948

Tabela 39: Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje

Evidentno je da su planirana sredstava za održavanje objekata i infrastrukture nedovoljna, a da su realne potrebe daleko veće. I pored svih napora, svake godine je sve veće i veće propadanje objekata i infrastrukture.

9.7 Saobraćaj i transport

U 2020. godini nadležne jedinice su dale transportnu podršku aktivnostima jedinica OS BiH po ukupno 3.458 (u 2019. godini bilo 4491) transportnih zahtjeva, od čega 2.735 planskih (79 %) i 723 vanrednih zahtjeva (21 %). Od ukupnog broja zahtjeva, otkazano ili odbijeno je 398 zahtjeva (12 %). Prevezeno je ukupno 55.344 lica. Navedena transportna podrška posebno se odnosi na aktivnosti:

- transportna podrška kontrolnim bojevim gađanjima, SIMEX/FTX/LIVEX LIVEX vježbama, obuci Bataljonske borbene grupe i NEL-1 ocjenjivanju prema odobrenim zahtjevima i planovima,
- transportna podrška prevoza stranog vojnog personala za vrijeme učestvovanja u vježbama i obukama na području BiH,
- transportna podrška obilježavanju Dana OS BiH i pješadijskih pukova OS BiH i prevoz počasnih jedinica

Redovno je vršena koordinacija sa predstavnicima Autoceste FBiH, MUP-a Federacije BiH i MUP-a Republike Srpske po pitanju kretanja motornih vozila i prevoza opasnih materija (MiMES), po dostavljenim najavama (ukupno obrađeno 82 najave).

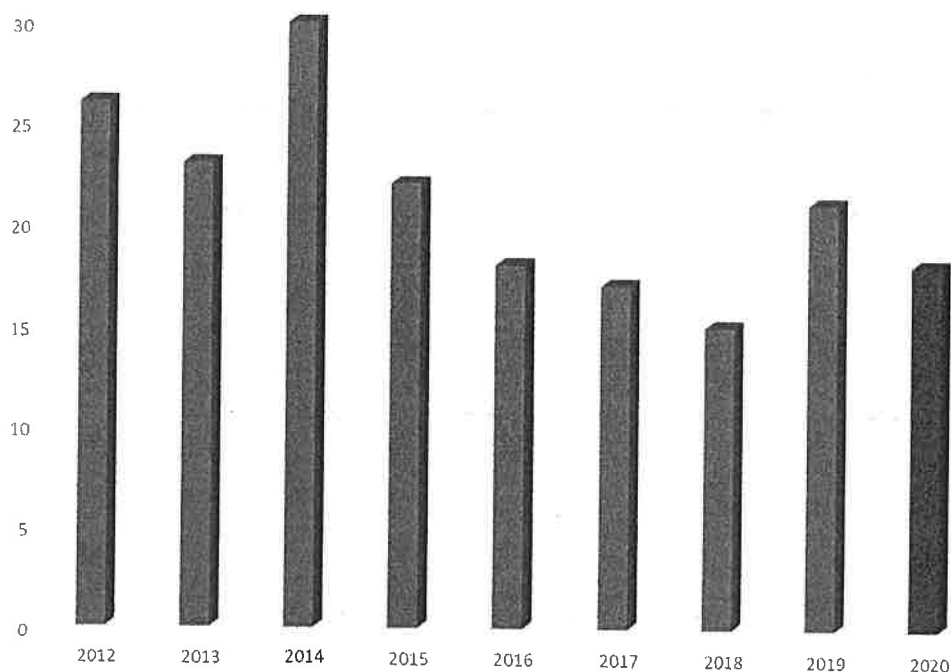
Ukupno je transportovano 1.031 tona tereta, a od toga MS Klase V 459,5 tona, sekundarnih sirovina dobijenih u procesu delaboracije 395,6 tona i ostalih tereta 175,9 tona.

Zaprimljeno – obrađeno i odobreno 6.342 zahtjeva za kretanje NVO, gađanja/uništavanja u OS BiH, 5.570 prijava za odobrenje obuke i kretanje, 772 odobrenja za gađanje i uništavanje, 1891 zahtjev za trajna izmještanja i dr.

Podneseno je 6.342 zahtjeva i najava za kretanjem od strane OS BiH prema institucijama BiH.

PREGLJED SAOBRAĆAJNIH NEZGODA U VREMENSKOM PERIODU 2012. – 2020. GODINA								
2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
26	23	30	22	18	17	15	21	25

Tabela 40: Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda

Dijagram 10: Usporedni prikaz saobraćajnih nezgoda

Svi prekršaji u 2020. godini (ukupno 25), počinjeni od strane vozača vojnih motornih vozila, se odnose na član 44. (prekoračenje brzine u odnosu na propisanu brzinu kretanja), a vozači su sankcionisani po važećim zakonskim propisima (ZOBS-a). Može se zaključiti da vozači u odnosu na protekli period pokazali niži stepen poštivanja saobraćajnih propisa, učestvujući sa vojnim vozilima u saobraćaju na putevima u BiH što rezultuje povećanje materijalne štete na vozilima, kao i i putnicima. S tim u vezi pokrenuto je 8 disciplinskih postupaka protiv prekršioca.

REGISTRACIJA I OSIGURANJE m/v	
Ukupno registrovanih m/v u bazi OS BiH	2295
Produženje važenja registracije	623
Preregistracija na nove reg.tablice	151
Izvršeno izdavanje SbD i registarskih tablica	151
Redovna zamjena dozvole- RzD	82
Izvršene promjene na vozilu-VzD, PK i OP	54
Izdavanje probnih tablica	188
Otvoreno dosijea saobraćajne nezgode	22
Obradeno dosijea saobraćajne nezgode	14
Osiguranje od AO	76
Kasko osiguranje	0
Registracija m/v u MUP-u	0
Registracija borbenih vozila	5
Odjava iz evidencije	193
Obrada dosijea po članu 9.	0

Tabela 41: Pregled registrovanih i osiguranih m/v

Takođe vršena je i obuka pripadnika OS BiH u organizaciji CKK za kurseve LOGREP, LOGFAS u više vremenskih termina, kao i obuka vozača, vozača ADR i ADR savjetnika u organizaciji Komande za obuku u Travniku.

Pored tabelarnog prikaza treba naglasiti da je u toku priprema Izmjene i dopune Pravilnika o registraciji m/v i kao nosioc iste je zaduženo Ministarstvo saobraćaja i telekomunikacija BiH, gdje se aktivno učestvuje u radnoj grupi, te se prati na način da se ne dopusti prenos ovlaštenja uticajem ostalih sudionika u predefinisanoj nadležnosti ili sl.

Operativnost voznog parka

Na osnovu pregleda operativnosti opreme OS BiH koji se dostavlja kvartalno možemo zaključiti da nije na zavidnom nivou tako da operativnost za trenutnu popunu od 66,63% generalno je u prosjeku 44,12%. Prosječna starost svih registrovanih m/v je **31,24** godina, odnosno:

- Do 7 godina starosti je 248 m/v;
- Od 8 do 15 godine su 42 m/v;
- Od 16 do 25 godina starosti su 420 m/v;
- Od 26 do 35 godina 489 m/v;
- Preko 35 godina starosti ima 1.107 m/v.

Opremanje MO i OS BiH motornim vozilima se realizuje preraspodjelom motornih vozila MO BiH i OS BiH. OS realizuju popunu po formaciji, dok Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove MO BiH na osnovu postojećeg Pravilnika od 22 raspolaže sa 22 motorna vozila, s tim što će u narednom periodu biti izvršena prodaja vozila koja su nerentabilna za daljnje održavanje, u upotrebi više od 15 godina ili su prešla preko 350000 kilometara. Opremanje motornim vozilima VDP u skladu sa važećim propisima su u nadležnosti planiranja i realizacije Sektora za međunarodnu saradnju MO BiH što je vidljivo iz PN za 2020 godinu. Nabavke u skladu sa ZJN-a novih motornih vozila u 2020. godini izvršena je za dva vojnodiplomska predstavništva.

9.8 Sanitetsko veterinarska zaštita

Težište rada u 2020. godini u oblasti sanitetsko veterinarske zaštite bilo je na realizaciji aktivnosti iz Plana nabavke za 2020. godinu, a koje su u potpunosti realizovane, kako po sklapanju svih ugovora, tako i u finansijskom smislu utroška budžetskih sredstava, te se ogleda kroz sljedeće aktivnosti:

- Zaključeni su ugovori za zdravstvene preglede profesionalnih vojnih lica: deminera, pilota i letačkog osoblja, vozača, lica koja se upućuju u misije ili na školovanje u inostranstvo u 2020. godini, kao i sistematski pregledi za prijem PVL u OS BiH.
- Pojava korona virusa, SARS-CoV 2, koja je izazvala pandemiju, COVID 19, promjenila je u potpunosti funkcionisanje sanitetsko veterinarske zaštite u MO i OS BiH. Odlukom MO BiH formiran je Tim za praćenje stanja u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH i preduzimanje mjera i aktivnosti uzrokovanih usljed situacije sa COVID -19 sa zadatkom:
 - Praćenje stanja i nadzor nad preduzimanjem preventivno-medicinskih mjera u svrhu sprečavanja širenja korona virusa.
 - Davanje smjernica za postupke u cilju preventivne zaštite.
 - Praćenje stanja po pitanju kretanja personala za aktivnostima koje se održavaju u inostranstvu, te preduzimanje neophodnih mjera.
- Prvi oboljeli od korona virusa u OS BiH pojavili su se početkom aprila. Od tada se uspostavlja praćenje svih oboljelih, kontakata sa oboljelim u svim jedinicama Oružanih snaga kao i u Ministarstvu odbrane. Operativni centar je zadužen za prikupljanje svih informacija za oboljele kao i članove porodica. Praćenjem preventivnih mjera kriznih štabova primorani smo vršiti PCR testiranja za naše pripadnike koji idu van zemlje, mirovne misije, što dodatno usložnjava poslove sanitetsko veterinarske zaštite. Prema razvoju epidemiološke situacije,

Odlukama Vijeća ministara kao i preporukama kriznih štabova entiteta, teče dalja organizacija sanitetske službe i praćenje novonastale situacije pandemije COVID 19.

- **Stanje u vezi sa oboljelim od COVID 19 u MO i OS BiH na kraju 2020.godine:**
 - Pozitivnih: 17
 - Izliječenih: 781
 - Umrlih : 9
- Aktivnosti na uspostavljanju vojnih ambulanti realizuju se u okviru projekta koji je usmjeren ka razvoju sanitetske službe OS BiH, sa ciljem unapređenja zdravstvene zaštite pripadnika OS BiH na području cijele Bosne i Hercegovine, čime se daje mogućnost vojnim ljekarima da vrše preglede i/ili po potrebi upućuju na daljnje specijalističke preglede u zdravstvene ustanove u BiH. Inicijator ovog projekta bila je Britanska ambasada u Bosni i Hercegovini koja je osigurala i finansijska sredstva za njegovu implementaciju, a u implementaciji značajnu ulogu imaju predstavnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH i predstavnici NATO Štaba u Sarajevu, kao i predstavnici nadležnih entitetskih institucija u oblasti zdravstva zbog usklađenosti procedura sa relevantnim entitetskim i kantonalnim propisima u ovoj oblasti. U Oružanim snagama Bosne i Hercegovine uspostavljene su tri ambulante (Banja Luka, Tuzla, Sarajevo) četvrta ambulanta u Čapljini još uvijek nije osposobljena za rad. Ambulanta u Sarajevu - Kasarna Rajlovac je 07.10.2020. godine dobila odobrenje za rad sa početkom rada 12.10.2020. godine.
- Organizovanje dobrovoljnog davalatstva krvi u jedinicama OS BiH na teritoriji Bosne i Hercegovine, na osnovu potpisanog sporazuma sa Zavodima za transfuziju, Republike Srpske i Federacije BiH.

9.9 Razvoj sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta

Usvajanjem već urađenih i razvojem novih normativno-pravnih akata nastavlja se uređenje sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta. U domeni nomenklature, standardizacije i kontrole kvaliteta pripremljeni su sljedeći sistemski dokumenti:

- Politika standardizacije;
- Politika nomenklature (usvojena i objavljena);
- Pravilnik o kontroli kvaliteta logističkih usluga u MO i OS BiH;
- Odluka o određivanju taktičkih i tehničkih nosilaca materijalnih sredstava u MO i OS BiH;
- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH (faza Nacrta),
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima u postucima javnih nabavki u MO i OS BiH (faza Prednacrta),
- Sistemski dokumenti za projekta LOGIS – Odluka o projektnoj organizaciji, Koncept projekta LOGIS, Metodologija za procjenu rizika projekta LOGIS (faza Nacrta).

Takođe u protekloj godini ostvarena je značajna saradnja sa NSO (NATO ured za standardizaciju), NSPA (NATO agencija za podršku i nabavku), kao i sa zemljama članicama NATO i PfP u oblasti standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta.

10. Finansije i budžet

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su se odvijale kroz pripremu smjernica, planova i programa, koji se odnose na finansiranje ukupnog sistema odbrane kroz sistem programiranja, budžetiranje i izvršenja budžeta, a težište je bilo usmjereno na programiranje i budžetiranje, materijalno finansijsko poslovanje i obračun plaća i naknada.

10.1. Izrada srednjoročne projekcije budžeta za period 2021-2023

Ova aktivnost realizirana je pravovremeno u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o finansiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH. Srednjoročna projekcija rashoda plod je visokog stepena koordinacije, kako sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, tako i sa svim

subjektima uključenim u ovaj proces, u okviru odbrambenog sistema. U tabeli koja slijedi prikazana je struktura srednjoročne projekcije rashoda za period 2021-2023. godina.

RB	VRSTA RASHODA	PROJEKCIJA RASHODA		
		2021.	2022.	2023.
1.	Bruto plaće	202.749.000	200.664.000	200.778.000
2.	Naknade troškova zaposlenih	67.760.000	65.039.000	65.816.000
3.	Izdaci za materijal i usluge	77.060.000	85.846.000	82.355.000
4.	Tekući grantovi	0	0	0
5.	Kapitalni grantovi	43.000	205.000	468.000
6.	Kapitalni izdaci	517.834.000	379.435.000	426.186.000
UKUPNO:		865.446.000	731.189.000	775.603.000

Tabela 42: Struktura srednjoročne projekcije rashoda

Projekcije i trendovi u okviru dokumenta okvirnog budžetiranja (DOB-a) ne predviđaju značajnije povećanje budžeta odbrane, pri čemu će, u najpovoljnijem odnosu, struktura budžeta za 2021. godinu uključivati finansijska izdvajanja u iznosu od 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju. Uz nepovoljnu strukturu budžeta odbrane, za realizaciju razvojnih projekata, opremanje i modernizaciju neophodno je osigurati dodatna finansijska sredstva, uključujući poduzimanje aktivnosti na omogućavanju korištenja neutrošenih finansijskih sredstva iz godišnjeg budžeta odbrane za ove potrebe. U uslovima ograničenih resursa sa kojima raspolažu institucije odbrane, proces odbrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete kako bi se ostvarili državni ciljevi u oblasti odbrane.

Uz visok stepen koordinacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH i subjektima, unutar odbrambenog sistema, uključenim u ovaj proces, izrada prijedloga zahtjeva za dodjelu sredstava iz budžeta za 2021. godinu bila je u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o finansiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH.

10.2. Izvršenje budžeta za 2020. godinu

Struktura izvršenja budžeta za 2020. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA RASHODA	ODOBRENO	REALIZOVANO	PROCENAT IZVRŠENJA
1	TEKUĆI IZDACI	281.697.000,00	278.604.371,00	98,90
1.1.	Bruto plaće i naknade	193.845.000,00	193.622.310,00	99,89
1.2.	Naknade troškova uposlenih	62.480.000,00	62.456.773,00	99,96
1.3.	Putni troškovi	1.834.000,00	1.703.679,00	92,89
1.4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	523.000,00	464.697,00	88,85
1.5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	6.991.000,00	6.763.066,00	96,74
1.6.	Nabavka materijala	5.955.000,00	5.368.856,00	90,16
1.7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	2.428.000,00	2.312.370,00	95,24
1.8.	Troškovi zakupa	20.000,00	19.891,00	99,45
1.9.	Izdaci za tekuće održavanje	4.260.000,00	2.893.972,00	67,93
1.10.	Izdaci osiguranja i bankarske usluge	606.000,00	605.114,00	99,85
1.11.	Ugovorene i druge posebne usluge	2.755.000,00	2.393.643,00	86,88
2	KAPITALNI IZDACI	2.322.000,00	1.568.539,00	67,55
2.1.	Nabavka opreme	2.129.000,00	1.556.175,00	73,09
2.2.	Nabavka stalnih sredstava	187.000,00	6.903,00	3,69
2.3.	Rekonstrukcija i invest. odr.	6.000,00	5.461,00	91,02
3	KAPITALNI GRANTOVI	0	0	0
3.1	Kapitalni grantovi pojedincimaPerspektiva	0	0	0
UKUPNO		284.019.000,00	280.172.910,00	98,65

Tabela 43: Pregled izvršenja budžeta zaključno sa 08.02.2021. godine

11. Implementacija Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO i OS BiH 2015-2019.godina

Ministarstvo odbrane BiH je u oblasti jačanja integriteta i prevencije i borbe protiv korupcije u 2020.godini realiziralo niz zadataka i aktivnosti pri čemu je ostvarena izuzetna saradnja prije svega sa državnim i drugim institucijama i organizacijama u BiH i međunarodnim i nevladinim organizacijama i partnerskim zemljama. Navedeno uključuje i izradu i donošenje novog Plana integriteta i borbe protiv korupcije 2020-2024.godina i Akcionog plana MO BiH za

prevenciju korupcije za vrijeme trajanja pandemije „COVID-19“. Naši partneri kao što su CIDS i Ambasada Velike Britanije u Sarajevu su pružili izvanrednu finansijsku pomoć u organizaciji obuke i radionica koje su rezultirale nizom sistemskih dokumenata, propisa, instrukcija, anketnih listova, analiza, planova i drugih akata kojim se značajno unaprijedio i ojačao integritet i profesionalizam u MO i OS BiH. U okviru Plana bilateralne saradnje MO BiH sa Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske, uvrštena je programska aktivnost pomoći u jačanju kapaciteta Generalnog inspektorata MO BiH (GI MO BiH) od strane Ambasade Velike Britanije u Bosni i Hercegovini u oblasti obuke i jačanja kapaciteta GI MO BiH, što je rezultiralo osiguranjem informatičke i opreme za rad sistema inspektora MO i OS BiH, izrade nove baze podataka zahtjeva za djelovanje inspektora, te podrške u organizaciji obuke i drugih aktivnosti GI MO BiH i sistema inspektora u OS BiH. Kao rezultat svih navedenih ali i drugih poduzetih mjera MO BiH i OS BiH u oblasti jačanja integriteta i prevencije i borbe protiv korupcije, pored pomenute evaulacije sektora odbrane od strane TI u okviru *Transparency International (Transparency International's Government Defence Integrity Index – GDI)*, po kojem je **BiH ostvarila značajan napredak** i svrstana je u grupu **C – umjeren** rizik od korupcije u sektoru odbrane, značajan pokazatelj uspjeha je i istraživanje percepcije javnosti koju je provelo Balkansko vijeće za saradnju u okviru aktivnosti „Balkan Public Barometer u 2019. i 2020.godini“, po kojem je odbrambeni sektor u BiH najotporniji na korupciju u poređenju sa ostalim institucijama u BiH.

12. Administrativni i pravni poslovi

Težište aktivnosti u ovoj oblasti, tokom 2020. godine, bilo je usmjereno na:

- Pripremu izjašnjenja u radno pravnim, upravno-pravnim i drugim sporovima;
- Opće i zajedničke poslove podrške institucijama odbrane;
- Učešće u realizaciji protokolarnih aktivnosti,
- Implementaciju Sistema elektronske podrške poslovnim procesima u MO BiH – modul e pisarnica.

Podaci o ukupnom broju predmeta, uzetih u rad, koji se odnose na sporove u kojima je tuženo MO BiH, u toku 2020. godine, sadržan je u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA SPOROVA	BROJ
1.	Radno-pravni sporovi:	73
2.	Saobraćajne nezgode:	10
3.	Dostavljanje dokumentacije po predmetima koje vode pravosudni organi u BiH u vezi ratnih zločina	121
UKUPNO		204

Tabela 44: Pregled sudskih sporova

13. Odnosi s javnošću

Ministarstvo odbrane je, tokom 2020. godine, nastavilo provoditi aktivnosti medijske prezentacije MO i OS BiH. Aktivnosti su prikazane na tabelarnim pregledima koji slijede:

RB	AKTIVNOST	UKUPNO
1.	Pres konferencije	1
2.	Pozivi medijima	19
3.	Saopćenja	230
4.	TV emisije „Naša snaga“	26
5.	Objavljeni video zapisi i druge vijesti	32

6.	Zaprimljeni građanski zahtjevi	17
7.	Zaprimljeni medijski zahtjevi	151
8.	Odgovori na medijske zahtjeve	141

Tabela 45: Pregled aktivnosti odnosa s medijima

RB	AKTIVNOST	2020.
1.	Web stranica MO i OS BiH	<ul style="list-style-type: none"> - 4 221 lektorisanje i objavljivanje jedinstvenih objava na sva tri službena jezika, - 35 220 pratilaca na facebook stranici, - 436 221 posjeta web stranici MO BiH, - više od 1000 objava na facebook stranici - preko 4 000 foto zapisa sa preko 300 događaja u MO i OS BiH.

Tabela 46: Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije

U okviru obilježavanja Dana OS BiH, u šest najtiražnijih dnevnih novina, objavljeno je 10 afirmativnih članaka o MO i OS BiH, sa 68 objava na internet portalima. Tokom 2020. godine, emitirano je 26 TV priloga i 9 intervjua, koje je prenijelo više desetaka medija u BiH. Na javnim servisima u BiH, emitiran je tri puta TV spot povodom Dana OSBiH, objavljena je čestitka u 3 štampana medija. Realizovan je prenos uživo centralne vojne svečanosti dana 01.12. 2020. godine od strane BHT1, kao i prenos na TV SA i TV N1, (oko 60000 posjetilaca je gledalo ceremoniju na društvenim medijima). Pres konferenciju uživo je prenosio N1 dana 30.11.2020. godine, što je takođe doprinijelo velikom stepenu gledanosti.

14. Vjerske potrebe

Unatoč brojnim ograničenjima koja su nastala širenjem virusa COVID-19, svi pripadnici MO i OS BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima. U namjeri da se zaštiti zdravlje i životi naših pripadnika, sve aktivnosti nisu realizirane. Ipak, to nije bitno uticalo na opće stanje vjerskog života u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine.

Tokom 2020. godine, posebni dani u vjerskim kalendarima, u skladu sa ograničenjima koja su nastala pojavom pandemije i širenjem virusa COVID-19, obilježeni su u MO i jedinicama OS BiH u manjem obimu nego predhodnih godina. I pored pomenutih ograničenja obilježavanje vjerskih aktivnosti i obilježavanja posebnih dana u vjerskim kalendarima, ovi vjerski događaji su postali događaji približavanja vjernika i boljeg međusobnog razumijevanja pripadnika MO i OS BiH različitih vjera.

Tokom 2020. godine otkazana su hodočašća za vjernike pripadnike MO i OS BiH zbog pojave pandemije i širenja virusa COVID-19.

III ZAKLJUČCI I OCJENE

Funkcioniranje odbrambenog sistema BiH i rad u MO BiH, tokom 2020. godine, bili su opterećeni otežavajućim okolnostima koje su onemogućile da se postigne najviši stepen realizacije programskih aktivnosti. Aktivnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH u 2020. godini implementirane su u skladu sa realnim mogućnostima u okolnostima pojave virusa COVID-19, kao i nedostatnih budžetskih sredstava. Nedostatna budžetska sredstva su onemogućila razvoj infrastrukture i opremanje, te značajnija poboljšanja logističke funkcije održavanja. Zbog ovih okolnosti, tehničko stanje i starosna struktura postojećih materijalno tehničkih sredstava nije na zadovoljavajućem nivou, a nisu postojale ni pretpostavke za izradu i realizaciju značajnih projekata koji bi pokrenuli proces modernizacije OS BiH.

I pored prezentiranih otežavajućih okolnosti, dostignut je visok stepen realizacije programskih aktivnosti. Pokazatelji koje sadrži ovaj izvještaj, zaključci i ocjene o radu MO BiH tokom 2020. godine, predstavljeni su kroz tematske cjeline:

1. Poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema

Nastavkom aktivnosti na definiranju i završetku strateških dokumenata poboljšane su već stvorene kvalitetne osnove za potpunije i kvalitetnije uređenje odbrambenog sistema BiH.

Organizirani pristup planiranju i realizaciji planova doveo je do daljnjeg napretka u funkcioniranju MO i OS BiH. Pored navedenog, MO BiH je uspješno koordiniralo planirane aktivnosti saradnje sa drugim institucijama, te jačalo regionalnu i bilateralnu saradnju.

2. Konceptualni dokumenti

Finansijska sredstva predviđena u Budžetu ne obezbjeđuje implementaciju Planá razvoja i modernizacije OS BiH koji je Predsjedništvo BiH usvojilo kroz Odluku o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“ broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine i budžetski okvir ni u jednom dijelu ne daje pretpostavku kreiranja razvojnog budžeta. Navedeni Plan razvoja i modernizacije OS BiH sadrži 16 projekata za koje nisu obezbjeđena finansijska sredstva. Dio sredstva za višegodišnje projekte su osigurana jedino kroz ostatak sredstava iz budžeta MO BiH (prestrukturiranje i uštede), dok od nadležnih institucija ista nisu namjenski osigurana, iako su sve institucije podržale njihovu realizaciju. Realizacija plana implementacije ovih dokumenata doprinijet će jačanju systemske, organizacijske, strukturalne i materijalne osnove odbrambenog sistema.

3. Međunarodne aktivnosti

Tokom 2020. godine, MO BiH je nastavilo sa ispunjavanjem obaveza koje proizilaze iz dokumenata koje je BiH dostavila NATO-u. To je od izuzetnog značaja za BiH i predstavlja pokazatelj učinjenih napora BiH na usvajanju i primjeni određenih zahtijevanih standarda od NATO-a.

Pored navedenog, nastavlja se snažan razvoj međunarodne, regionalne i bilateralne vojne saradnje. Tokom 2020. godine, nastavljeno je učešće OS BiH u mirovnim operacijama. Učešće u takvim aktivnostima predstavlja konkretan doprinos svjetskom miru i test sposobnosti OS BiH, te najbolji način međunarodne afirmacije naših odbrambenih sposobnosti.

4. Pokretna i nepokretna imovina

Nastavljene su aktivnosti rješavanja viškova pokretne vojne i ostale imovine i neperspektivnih lokacija. Ukupna količina nesigurne municije je smanjena za 526,15 tona. Ova aktivnost će iziskivati angažman resursa i tokom 2021. godine.

Ministarstvo odbrane BiH očekuje da nadležni nivoi vlasti preduzmu mjere za preuzimanje neperspektivnih lokacija.

5. Redovne aktivnosti

U okviru redovnih aktivnosti, težište je usmjereno na razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim organima u BiH, obuci, operativnim i funkcionalnim zadacima. U funkcionalnoj oblasti civilno vojne saradnje zadržan je progresivan trend, što izuzetno doprinosi daljnjoj afirmaciji OS BiH, posebno imajući u vidu otežane okolnosti zbog budžetskog ograničenja.

Ministarstvo odbrane BiH će i dalje davati svoj maksimalni doprinos u rješavanju svih aktivnosti čija realizacija je u toku i koje nisu završene u izvještajnom periodu.

IV TEŽIŠNI ZADACI ZA 2021. GODINU

Imajući u vidu ostvarene rezultate i konstatirane probleme u radu i ranije definirane obaveze MO BiH, za 2021. godinu planirani su sljedeći težišni zadaci:

1. Implementacija obaveza Ministarstva odbrane koje proizilaze iz dokumenata „Program reformi Bosne i Hercegovine“.
2. Poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema kroz:
 - Uspostavljenje efikasnijeg, funkcionalnijeg i operativnijeg sistema, naročito u logističkim aspektima;
 - Nastavak izgradnje sistema kroz detaljnu razradu strateških, doktrinarnih i planskih dokumenata;
 - Nastavak personalnog podmlađivanja i unaprjeđenja upravljanja personalnim resursima, te dodatno osposobljavanje personala kroz dodatnu obuku i usavršavanje;
 - Transparentnost i odgovornost u radu.
3. Realizacija odbrambenih aktivnosti:
 - Planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
 - Nastavak razvoja civilno vojne saradnje;
 - Profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane Bosne i Hercegovine.
4. Učešće OS BiH u mirovnim misijama, kao i učešće oficira OS BiH u radu štabova multinacionalnih jedinica i struktura, te međunarodnih institucija kolektivne odbrane.
5. Vojnoobavještajna podrška misijama OS BiH.
6. Vršenje sigurnosnih provjera i izdavanje sigurnosnih dozvola za pripadnike institucija odbrane BiH.
7. Rješavanje pitanja raspolaganja neperspektivnom nepokretnom imovinom.
8. Rješavanje viškova naoružanja i municije OS BiH.
9. Unapređenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme po NATO standardima.
10. Pružanje vojne pomoći civilnim organima, te nastavak razvoja operativnih sposobnosti OS BiH za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće.
11. Daljnje jačanje međunarodne saradnje (bilateralne, regionalne, saradnje sa odbrambenim i sigurnosnim međunarodnim organizacijama, itd.).
12. Nastavak protivminskih akcija deminerskih jedinica OS BiH i akcije uništavanja neeksplozivnih ubojnih sredstava.
13. Obilježavanje Dana OS BiH.
14. Ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti odbrane i provođenje aktivnosti u okviru članstva NATO/PfP.
15. Vojnoobavještajna i sigurnosna saradnja sa komplementarnim institucijama u BiH.
16. Razvoj i implementacija sistema prijema starješina u OS BiH.
17. Nastavak aktivnosti na projektu selekcije i obuke mladih vojnika, podoficira i oficira u Bosni i Hercegovini.
18. Implementacija Plana integriteta za 2020 – 2024. godinu.

19. Implementacija Akcionog plana MO BiH za prevenciju korupcije za vrijeme trajanja pandemije "COVID-19".
20. Učešće u interesornim radnim grupama Vijeća ministara BiH u raznim oblastima, a posebno u procedurama izrade prijedloga zakonskih rješenja.
21. Izrada prijedloga zakona, izmjene i dopune postojećih zakona i harmonizacija postojeće zakonske regulative.
22. Izrada podzakonskih normativnih i drugih dokumenata u odbrambenom sistemu.
23. Jačanje svih aspekata medijske afirmacije odbrambenog sistema.

Prilog: Popis tabela i dijagrama

Broj: 06-03-6-776-1/21
Sarajevo, 24.02.2021. godine

MINISTAR
Dr. Sifet Podžić

POPIS TABELA I DIJAGRAMA:

a) Tabele

1. Pregled realizacije programskih aktivnosti
2. Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje
3. Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća
4. Pregled ostvarenih troškova
5. Realizacija plana deminiranja
6. Angažirani resursi u operacijama deminiranja
7. Uporedni pregled realizacije deminiranja
8. Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti
9. Pregled učešća na međunarodnim vojnim vježbama
10. Učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama
11. Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje
12. Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)
13. Pregled razmijenjenih informacija
14. Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata
15. Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja
16. Pregled vanrednih događaja
17. Pregled popune
18. Pregled prijema u državnu službu
19. Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika
20. Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podoficira
21. Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu oficira
22. Pregled prestanka državne službe
23. Pregled prestanka vojne službe u OS BiH
24. Pregled realizacije programa „Perspektiva“ 2016-2020
25. Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“
26. Pregled realizacije raznih vrsta edukacije u zemlji i inostranstvu
27. Pregled školovanja kadeta i vojno – stručno usavršavanje pripadnika MO i OS BiH
28. Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inostranstvu
29. Pregled po svim vidovima obuke i po vrstama programskih i planskih aktivnosti
30. Uporedni pregled obuke
31. Izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja

32. *Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine, (koja nije stupila na snagu)*
33. *Uporedni pregled dinamike uništenja MiMES-a*
34. *Pregled strane vojne pomoći*
35. *Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19*
36. *Realizacija Plana nabavke*
37. *Struktura provedenih postupaka nabavke*
38. *Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja*
39. *Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje*
40. *Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda*
41. *Pregled registrovanih i osiguranih m/v*
42. *Struktura srednjoročne projekcije rashoda*
43. *Pregled izvršenja budžeta*
44. *Pregled sudskih sporova*
45. *Pregled aktivnosti odnosa s medijima*
46. *Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije*

b) Dijagrami

1. *Realizacija programskih aktivnosti*
2. *Uporedni prikaz realizacije programa rada*
3. *Pregled korisnika pomoći*
4. *Uporedni prikaz realizacije deminiranja*
5. *Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje*
6. *Pregled obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija*
7. *Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama*
8. *Uporedba broja događaja obuke*
9. *Uporedba planirani i odobrenih finansijskih sredstava za obuku u period 2019-2021.godina*
10. *Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda*